

V času od 13. 3. 1987 do 14. 4. 1987 je prišlo v TOZD Keramika, TOZD TKI, TOZD PB, TOZD LO, DSSS in DS IB do naslednjih kadrovskih sprememb:

Delovno razmerje so sklenili:
DSSS:
Tomljanovič-Torkar Miran, dipl. gr. ing. v centralni laboratorij
Struna Franc, inštr. učencev
Merlin Anton, gradb. tehnik, iz GS Novo mesto
Kolar Martin, inštr. učencev, iz GS Novo mesto
Stanko Miran, dipl. oec., iz GS Krško
TOZD Keramika:
Milenkovič Vladimir, keramik
DS IB:
Miklič Danica, ek. tehnik, iz GS Ljubljana
TOZD TKI:
Kralj Andrej, dipl. gr. ing., iz GS Ljubljana

Iz JLA sta se vrnila:

TOZD LO:
Kofenc Jože, delavec
TOZD Keramika:
Bevc Franc, delavec

Delovno razmerje so prekinili:

DSSS:
Zarabec Dragoslava, administrator
TOZD Keramika:
Nikolič Radivoje, keramik
Stamenkovič Miloš, delavec
TOZD LO:
Nadarevič Rasim, mizar
Sajko Dragutin, mizar
DS IB:
Lovrič Martina, administrator

V JLA so odšli:

TOZD Keramika:
Babič Milorad, delavec
Kos Momir, delavec
Kerin Andrej, keramik-pečar
Črtalič Tomaž, keramik-pečar
TOZD TKI:
Zupančič Franc, gradb. tehnik

Upokojila sta se:

DSSS:
Bartolj Kristina, čistilka
TOZD LO:
Aš Alojz, mizar
Anica Bučinel

Kadrovske spremembe v TOZD Gradbeni sektor Novo mesto v mesecu aprilu 1987.

V delovno razmerje so sprejeli:

1. Atajić Nijaz, delavec
2. Bjelčević Tihomir, delavec
3. Bobić Ibro, delavec
4. Čatić Zuhdija, delavec
5. Hasić Derviš, delavec

6. Hadžić Džemal, delavec
7. Halilović Zikret, delavec
8. Harbaš Derviš, delavec
9. Hadžić Hasan, delavec
10. Hasanagić Fadil, delavec
11. Jakupović Meho, delavec
12. Kukulj Jozo 1962, delavec
13. Kukulj Jozo 1964, delavec
14. Musić Samir, delavec
15. Nikolić Vladimir, delavec
16. Paripović Vladimir, delavec

17. Sivonjić Ljubomir, delavec

18. Šomić Hasib, delavec
19. Dropulja Ivo, zidar
20. Husagić Mirsad, zidar
21. Husanović Nusret, zidar
22. Ivanjić Niško, zidar
23. Jakupović Senad, zidar
24. Jušić Pašaga, zidar
25. Krešić Ivica, zidar
26. Omerović Hazim, zidar
27. Šukur Ostoja, zidar
28. Šlogar Damir, zidar
29. Tadić Franjo, zidar
30. Zlovarec Vladimir, zidar

31. Alibašić Hajrudin, tesar
32. Beganović Mujo, tesar
33. Bešo Rifat, tesar
34. Duranović Bajro, tesar
35. Halilović Salih, tesar
36. Malić Razim, tesar
37. Muharemović Mirsad, tesar

38. Puščul Kemal, tesar
39. Sivić Meho, tesar
40. Ljevaković Zijad, miner
41. Čatić Nisvet, železokrivec
42. Jahić Fadil, železokrivec
43. Mujanović Mehdi, železokrivec
44. Delalić Rasim, natakaz za DS DS
45. Kusić Đurda, natakaz za DS DS
46. Maletić Dragica, natakaz za DS DS

Iz JLA so se vrnilo:

1. Abdić Esad, delavec
2. Gerzić Emir, delavec
3. Jušić Fikret, delavec
4. Mahmić Mehmed, delavec
5. Pečanin Osman, delavec
6. Župevec Alojz, zidar
7. Kovanušić Slobodan, tesar

Delovno razmerje so prekinili:

1. Ban Igor, zidar
2. Nagelj Franc, zidar
3. Maleševac Marjan, zidar
4. Kolar Martin, gradb. delovodja
— na DSSS

Upokojila sta se:

1. Marolt Marija, kuharica
2. Hrastar Anton, tesar

GIP TOZD MKI

Iz JLA so se vrnilo:

1. Bohte Andrej, avtomehanic
2. Marijan Ivica, monter ogrevalnih naprav
3. Juršič Pero, ključavničar

4. Špelič Darko, pomožni elektroinstalater
5. Križaj Miljenko, ključavničar
6. Škrbec Tomaž, monter VO naprav
7. Poreber Samo, strojni tehnik
8. Grudne Igor, strojnik TGM
9. Vovko Franci, avtoelektričar
10. Jerele Martin, monter OG naprav
11. Ogulin Janez, monter VO naprav

Na novo so sklenili delovno razmerje

1. Davidovič Juro, ključavničar
2. Omerdič Sead, varilec
3. Grabnar Jože, avtomehanic

Kot pripravniki so nastopili delo:

1. Krašovec Miro, str. ing., pripravnik

V JLA so odšli:

1. Šutila Vladimir, ključavničar
2. Kerep Marjan, monter VO naprav
3. Bevc Peter, avtomehanic
4. Murič Sead, strojnik TGM
5. Skol Igor, elektroinstalater
6. Renuša Stane, strojni tehnik
7. Kaplar Tomaž, monter CK
8. Kocjan Anton, avtoklepar
9. Juršič Jože, stavbni klepar
10. Zupančič Slavko, monter VO naprav

Delovno razmerje so prekinili:

1. Balabanič Ivan, strojnik
2. Bursič Božidar, strojnik TGM
3. Pavlin Darko, elektroinstalater
4. Pintarič Jožefa, čistilka
5. Krese Robert, avtoličar
6. Stariha Lado, avtomehanic
7. Barbič Igor, avtoelektričar
8. Zajc Cveto, strojnik TGM
9. Jerman Damjana, ekonomski tehnik
10. Bizovičar Robert, avtomehanic
11. Saje Miro, avtoklepar
12. Davidovič Juro, ključavničar
13. Turk Brigita, ekonomski tehnik
14. Pintarič Boris, monter VO naprav
15. Bobnar Franc, elektromehanic
Nemanič Erika MKI

TOZD zaključna dela Metlika

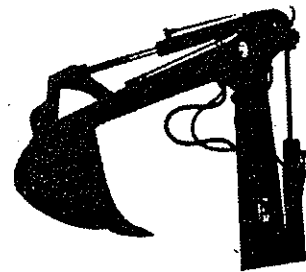
Prijave in objave v marcu 87

Delovno razmerje so sklenili naslednji delavci:

1. Gorše Mladen, tehnolog v pripravi dela 2. 3. 1987
2. Adžić Ivica, pleskar KV II 3. 1987
3. Šušić Ismet, klepar KV II 3. 1987
4. Mustić Avdo, klepar KV II 3. 1987
5. Frkatović Ismet, klepar KV II 3. 3. 1987
6. Viković Miralem, klepar KV II 4. 3. 1987
7. Halilović Munib, PU pleskar 10. 3. 1987
8. Dolinar Ljubica, čistilka 12. 3. 1987

Delovno razmerje je prenehalo:

1. Bakal Dušan, pleskar VK I 27. 2. 1987
2. Ivančič Dragica, čistilka 27. 2. 1987
3. Bakal Boško, pleskar VK I 13. 3. 1987

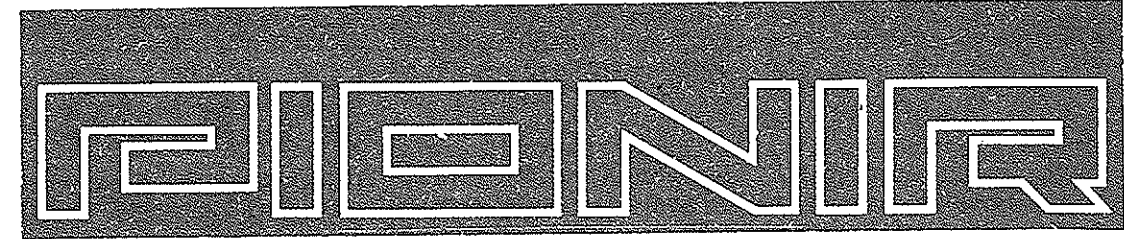

PIONIR

Pionir je glasilo kolektiva GIP PIONIR Novo mesto. Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3500 izvodov. Odgovorna urednica: Katjuša Borsan, namestnik Danila Jenko TOZD LO, člani uredniškega odbora: Štefka Šega (Gradbena operativa Novo mesto), Vera Hiti (Gradbena operativa Ljubljana), Ida Slapšak (Gradbena operativa Krško), Branko Lavrenčič (Togrel), Boško Živković (Gradbena operativa Zagreb), Drago Popović (gradbena operativa Metlika), Smilja Kos (Keramika in zaključna dela), Fanika Krivec (Projektivni biro), Marija Jurekič (Mehanizacija, kovinarstvo, instalacije), Roman Tomšič (Interneta banka) Polona Mlinar (Skupne službe). Naslov uredništva: PIONIR, glasilo kolektiva GIP Pionir, 68000 Novo mesto, Kettejev drevored 37. Lektoriranje, tehnična ureditev, stavek, montaža in filmi: DIC Novo mesto. Tisk v Tiskarni Novo mesto.

dpl

Leto XXI
22. maj 1987
Številka 5/199

glasilo kolektiva gip pionir novo mesto

Ocena poslovanja v obdobju I-III/ 87

Konec leta 1986 so bili sprejeti zakoni, ki bistveno posegajo v naš ekonomski sistem. Spremembe v novem obračunskem sistemu lahko grupiramo v tiste, ki zadevajo zaščito družbenih sredstev, ter v spremembe v delitvi dohodka. Na obračun za prvo trimesečje so vplivali predpisi, ki skušajo realno ovrednotiti stroške in s tem izkazati realen dohodek (zakon o celotnem prihodku in dohodku), medtem ko bodo spremembe na področju delitve dohodka veljale šele od 1. 7. 1987 dalje.

Zakon o celotnem prihodku in dohodku predpisuje tekočo revalorizacijo amortizacije, poleg revalorizacije zalog tudi revalorizacijo materialnih stroškov, to pomeni, da so stroški znatno višji, kot so bili doslej iz naslova revalorizacije.

Občutne so spremembe na področju obresti. V stroških so izkazane le realne obresti, to

pomeni več dohodka za tiste tozde, ki so do sedaj poslovali pretežno s tujim kapitalom in

so imeli visok strošek iz tega naslova. Enako se v celotni prihodek vtevajo tudi le realne obresti.

Ko smo pristopili k izdelavi plana za leto 1987, še niso bili znani novi pogoji za poslovanje, zato jih v planu nismo upoštevali in so indeksi primernjave doseženih rezultatov s planiranimi pri ugotavljanju celotnega prihodka in dohodka dokaj nizki.

Sedaj, ko smo si osvežili spomin na že večkrat povedane in zapisane spremembe, si oglejmo, kako se vse to odraža na poslovanju za prvo četrtletje 1987.

Na ravni delovne organizacije smo ustvarili 14,4 milijarde neto realizacije, kar predstavlja 18% letnega in 94% trimesečnega plana ter 122% več kot v enakem lanskem obdobju.

Ob dnevu OF — 27. aprilu, je bila slavnostna podelitev priznanj OF, srebrnih znakov sindikata in priznanj SLO. Naša delovna organizacija je prejela priznanje za »prizadevno delo ter družbene uspehe na področju SLO in DS«. Na sliki Slavko Guštin, predsednik PO, prejema priznanje, ki mu ga izroča podpredsednik skupščine občine Stane Zunič. (Foto: Borsan)

IMAŠ IDEJO — NA DAN Z NJO

Maj
mesec inovacij in racionalizacij
v tvoji delovni organizaciji

Tvoje sodelovanje
korak bliže k večjim rezultatom

(Nadaljevanje na 2. strani)

Stroški poslovanja bili doseženi v višini 19% letnega in 96% trimesečnega plana in so za 114% višji od lanskoletnih. Poslovni stroški v celoti so presegle planirane, posledica tega pa je negativno pokritje III v znesku 232 milijonov din. Izgubo na pokritju III izkazujejo naslednji tozdi: Novo mesto (136 milijonov), Krško (103 milijone), Metlika (26 milijonov), Lesni obrat (8 milijonov), MKI (285 milijonov) ter Togrel (14 milijonov).

Obračun je izdelan po starih predpisih z upoštevanjem revalorizacije.

Celotni prihodek znaša na ravni delovne organizacije 11,2 milijarde, kar predstavlja 13% letno planiranega in 66% trimesečnega planskega zneska in je za 70% večji od lanskoletnega. Porabljenih sredstev je v višini 12% letno planiranih ter 60% kumulativnega plana.

Dohodek je dosežen v višini 4 milijard ter je zadostoval za obveznosti iz dohodka (32%), za OD (64,9%), za SSP (3,5%), za RS (1,8%), za PS (1,3%).

Trije tozdi (Novo mesto, Metlika, Togrel) beležijo izgubo, ki znaša na nivoju delovne organizacije 155 milijonov din oziroma 3,8% dohodka.

Opisani poslovni rezultat smo dosegli z za 1% večjim številom delavcev, v primerjavi s planom, vendar moramo upoštevati, da je delež izostankov v fondu delovnega časa večji, kot smo planirali (indeks 117), kar je tudi posledica sezonskega značaja dela pri nekaterih tozdih.

Doseženi rezultati poslovanja na nivoju DO v primerjavi s prejšnjim letom so boljši, razen v tozdih, ki so poslovali z izgubo.

Za sklade je bilo namenjenih 270 milijonov, v prejšnjem letu le 74 milijonov, izguba pa je znašala 155 milijonov din, v lanskem enakem obdobju pa 63 milijonov dinarjev.

V bližnji prihodnosti ne pričakujemo nikakršnih ugodnosti za gradbeništvo, zato moramo preiti od besed k dejanjem pri dvigu delovne storilnosti ter zmanjševanju vseh stroškov.

Ekonomski biro

PIONIREKA

Strokovni kolegij in samoupravni organi GIP Pionir Novo mesto so se z namenom, da bi pospešili produktivnost dela, povečali diferenciacijo med dobrimi in slabimi delavci ter da bi spodbudili več interesa, motivacije in iniciativ za boljše delo odločili, da se uvede nagrajevanje v okviru programa PIONIREKA in sicer:

a) nagrajuje se letno najboljšo proizvodno delavce s tem, da se izbira nagrajence na vsakih 100 delavcev. Tako bi bilo število nagrajencev po posameznih proizvodnih tozdih naslednje:

— Novo mesto	8
— Ljubljana	5
— Krško	5
— Zagreb	3
— Metlika	1
— Togrel	1
— MKI	7
— Keramika	1
— Lesni obrat	1

b) Nagrade bi se podelile ob zaključku leta, pri čemer bi vsak nagradjeni delavec prejel denarno nagrado v višini 100.000 din v breme sredstev OD tozda, praktično nagrado in priznanje oz. diplomu. Kriteriji ocenjevanja so naslednji:

— disciplina (red)	0.....5
— gospodarnost (stroški, materiali, delovna obleka, škart)	0.....5
— inventivnost (izboljšave, predlogi, ideje)	0.....5
— medsebojni odnosi	0.....5
— skupni razpon	0.....20

Nagrade so posledica ocenjevanja ob periodičnih obračunih. Rezultati ocen se seštevajo za obdobje enega leta, s tem da bi v letu 1987 pričeli z ocenjevanjem za razdobje III-VI in nato za razdobje VI-IX. Predloge ocen dostavijo na upravo tozda vodje gradbišč ali vodje delavnic v sodelovanju z delovodji. Dokončno pa določeno število delavcev zbere ožja komisija, v kateri so vodja proizvodnje, oziroma vodja gradbene operative, pomočnik direktorja tozda in direktor tozda. Razgovore z nagrajnimi delavci bi objavili v glasilu Pionir.

V letošnjem letu bomo poskusno uvedli samo nagrajevanje proizvodnih delavcev. V kolikor bodo rezultati akcije pozitivni, bi se v prihodnjem letu odločili tudi za nagrajevanje ostalih struktur delavcev. Služba za organizacijo in razvoj poslovanja

Plenum slovenskih gradbenikov

Prikrite slabosti in brezbržnost

Gradbeni delavec mora biti motiviran, sposoben in dobro nagradjen. Cilj je popolnoma jasen, usmeritve slovenskega gradbeništva so začrtane in 77.000 delavcev v gradbeništvo Slovenije optimistično zre v prihodnost.

Preteklost gradbeništva v Sloveniji, in ne samo v Sloveniji, je bila takšna, da je optimizem nujen. Zaostrene gospodarske razmere, slabšanje akumulativne sposobnosti, zaostreni pogoji za delitev — vse to je precej vplivalo na to, da je v slovenskem gradbeništvu nastalo slabo, politično negativno razpoloženje med zaposlenimi. Če k temu prištejemo še nejasno prihodnost zaradi številnih zakonskih sprememb, je to potem dovolj razlogov za začetek razčiščevanja vseh zapletov.

Nedavni plenum republiškega odbora sindikata delavcev v gradbeništvo Slovenije je opozoril na te in številne druge probleme, ki jih je potrebno takoj rešiti. Sindikalni delavci v gradbeništvo so samokritični. Ravnodušnost gradbenikov je bila pred časom dovolj veliko opozorilo, da je potrebno spremeniti ne načina mišljenja, ampak dela.

Veliko gradbenikov v svojih delovnih organizacijah ni našlo socialne varnosti, prihodnost je bila nejasna in popoldanska siva ekonomija je prikrižala slabosti gospodarskega položaja delavcev v gradbeništvo.

Za uresničitev ciljev slovenskega gradbeništva je samokritičnost nujno potrebna. Pri ocenjevanju dela je republiški odbor sindikata delavcev dejavnosti odkrito in jasno povedal, da sindikalna organiziranost v številnih primerih ni bila primerna zaostrenim razmeram. Celotno več, gradbeniki so od sindikalnih delavcev zahtevali reševanja številnih vprašanj, predvsem socialno-zaščitnih. Zaradi neustrezne organiziranosti delo sindikata v številnih okoljih ni bilo učinkovito in brezbržnost se je polotila tudi sindikalnih delavcev.

Kako naprej? Osrednja in glavna usmeritev je pridobitev vseh subjektivnih sil v sindikatu za uspešnejšo organiziranost in izkoriščenje gmotnih

možnosti za delo, gospodarjenje in upravljanje. To pomeni večjo povezavo med poslovnimi delavci in sindikalnimi aktivisti, le-ti pa morajo z drugačno organiziranostjo in prijemom prodreti neposredno do delavca oziroma do baze, kot radi rečemo.

Na takšne cilje je moč gledati optimistično. Predvsem zato, ker so si gradbeniki na plenumu postavili konkretne cilje; politično, sindikalno in delovno ozračje se bo moralo spremeniti. Za rešitev najbolj perečih vprašanj so si na plenumu republiškega odbora sindikata delavcev gradbeništva postavili tri osrednje naloge.

V gradbeništvo morajo začeti razmišljati o skrajševanju delovnega časa, saj so gradbeniki še vedno edini, ki kljub izredno težkim delovnim razmeram delajo »še po starem«. Najhitreje je potrebno rešiti vprašanje, kdaj in katere nadure se štejejo v pokojninsko osnovo. Gradbeniki so namreč zaradi narave dela mnogokrat primorani delati v podaljšanem času. Najhitreje je treba preprečiti nelojalno konkurenco oziroma podpisati sporazum o enotnem nastopu.

Rešitev teh treh osnovnih problemov bi rešilo slovensko gradbeništvo, seveda pa so še številna področja, na katerih je nalog precej. Mladi, na primer, v gradbeništvo ne vidijo prihodnosti in slovenske gradbene šole so prazne. Strokovni kader odhaja iz gradbeništva zaradi izredno nizkih osebnih dohodkov. Sedemdesetdeset tisoč delavcev v slovenskem gradbeništvo pre malo izkorišča tisto, kar ima.

Številne komisije v republiškem odboru sindikata gradbenikov v preteklem obdobju niso delale. Na seji je manjkala skoraj polovica članov. S sej občinskih in mestnih odborov sindikata so prihajale številne pripombe na delo in čutili je bilo, kot bi gradbeniki izgubljali zaupanje v možnost reševanja svojih problemov.

Brezbržnost in zakrivanje resničnega je trenutna rešitev, odločnost v gradbenih vrstah je in predvsem tudi pripravljenost. Franc Berginc, predsednik republiškega odbora sindikata delavcev v gradbeništvo Slovenije, je povedal:

PIONIR

PIONIR

»Spremenjen odnos do dela pomeni resnično oporo na lastne moči in znanje, ustvarjanje možnosti za samostojno, odgovorno pridobivanje dohodka in gospodarjenje z rezultati dela ter hitrejšo odpiranje perspektiv dobrim gospodarjem, dobrim ustvarjalnim delavcem.«

Sindikalni aktivisti v slovenskem gradbeništvo so torej v

svojih načrtih in zahtevah odločni. Za uresničitev svojih ciljev so pripravljeno dobro preveriti svoje vrste, od preostalih subjektov pa zahtevajo ustrezno delo in reševanje vprašanj. V prihodnje sindikat ne bo smel ščititi tistih, ki niso pripravljeni, tudi za ceno svojih položajev, spremeniti svojega odnosa do dela, predvsem pa do gradbenega delavca.

TOZD MKI - sektor kovinski izdelki

Dlje časa že ni bilo v našem glasilu nič napisanega o tozdu MKI, sektor kovinski izdelki, zato ga bomo ponovno na kratko predstavili, predvsem za tiste člane kolektiva, ki ga še ne poznajo.

V sektorju KI je zaposlenih skupno 68 delavcev. Sedež sektorja in proizvodne delavnice so v nekdanjih prostorih mehaničnih delavnic tozda MKO v Bršljinu.

Predvidena oz. planirana realizacija za leto 1987 znaša 110.000.000 din.

V sektorju KI se izvajajo v glavnem vsa ključavničarska dela za potrebe gradbenih tozdo na objektih, ki jih le te gradijo. Poleg stavbnega ključavničarstva posega sektor KI po izdelavi zahtevnejših jeklenih konstrukcij, kovinskih kalupov za betonske proizvode tozda Togrel.

Poleg opisane dejavnosti pa sektor z velikimi napori skupno z vodstvom tozda MKI, posega po novih programih posebno na področju strojogradnje.

Že v letu 1985 smo pričeli z proizvodnjo šasij za cestne valjarje za zahodnonemško firmo MBU, jih uspešno izdelali in izvozili v vrednosti 70.000 DM. Ta izvoz je omogočil razvoj programa proizvodnje hidravličnih komponent, ki se odvija v sektorju mehanizacija. Z nadaljnjim izvozom šasij za MBU je GIP Pionir lahko uvozil sodoben cestni vibracijski valjar ter prišel s kooperacijsko pogodbo s firmo MBU do lastne proizvodnje cestnih va-

ljarjev, v katerih je vgrajenih po vrednosti le okoli 20% uvoženih delov.

Tako smo letos v tozdu MKI s skupnimi napori razstavili na sejmu v Radgoni in Zagrebu lastni valjar PY-45, za kar smo prejeli posebno sejmsko priznanje in vzbudili zanimanje trga za tovrstne stroje.

Oba izdelana valjarja sta tudi že prodana. Meseca julija bomo poslali v Nemčijo firmi MBU 10 garnitur šasij novega tipa valjarja PV-35, 5 garnitur šasij tipa PV-50 v skupni vrednosti okoli 78.000 DM pa je bilo izvoženih v februarju 1987.

Poleg do sedaj omenjenih področij dela naj omenimo še, da smo osvojili proizvodnjo 120-litrskega mešalca betona, ki ima pogon z elektromotorjem ali pa z bencinskim motorjem. Prodaja mešalcev pa je tudi že uspešno stekla, se pravi, da jih je trg dobro sprejel.

Seveda so to rezultati trdega dela celotnega kolektiva sektorja KI, na razvojnem in proizvodnem področju.

V letih 1986 in 1987 smo pričeli z novimi investicijami v delovne stroje, kar pogojuje razvoj strojogradnje.

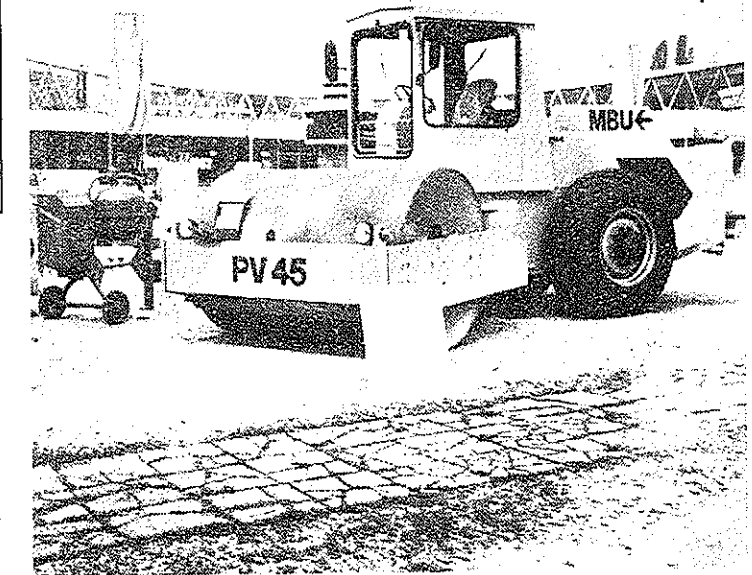
V ta namen smo kupili in montirali fotooptični plamenški rezalnik pločevin s sposobnostjo rezanja kovinskih plošč od debeline 6 mm do 300 mm. Sedaj je v teku nabava naj sodobnejšega horizontalno-frezalno-vrtalnega stroja, ki deluje po naprej postavljenih programih, z možnostjo priključitve na računalnike, ki jih ima DO. Stroj bo nabavljen iz DDR od svetovno znane firme WMW, namenjen pa je zahtevni obdelavi večjih strojnih delov. Predvidevamo, da bo stroj v programu do konca meseca septembra.

Ne bomo naštevati težav, ki spremljajo prestrukturiranje proizvodnje na zahtevna področja, važno je, da se vsi zaposleni v DO končno zavemo, da brez ustreznega razvoja na vseh nivojih izgubljamo vsi. Prav zaradi tega bi moral vsak

član kolektiva podpirati razvojne težnje in po svojih močeh sodelovati, kajti edino tako bomo kos vse težjim pogojem za gospodarjenje.

VINKO DEŽMAN

Tako je bil na zagrebškem velesejmu letos predstavljen valjar in številni drugi proizvodi. (Foto: Borsan)

Meritve nosilnosti tal — nova dejavnost centralnega laboratorija GIP Pionir

Centralni laboratorij deluje v GIP Pionir od leta 1987. Delo tega oddelka je v preteklih letih pokrivalo predvsem izvajanje tekoče kontrole betonov in osnovnih materialov ter naloge v zvezi s tehnologijo betonov. Prvenstveno za tozda Togrel, kateremu je organizacijsko tudi pripadal. V letu 1986 je postal centralni laboratorij oddelka tehnične službe z namenom, da se vzpostavi tesnejši stik tudi z gradbeno operativno in da se razširi njegova dejavnost.

Poleti 1986 je bil nabavljen VSS aparat za izvajanje meritve nosilnosti temeljnih tal ter spodnjih in zgornjih nosilnih slojev. Po začetnem uvajalnem obdobju v preteklem letu smo januarjem 1987 začeli izvajati meritve nosilnosti tal, ki nam jih potrjuje ZRMK Ljubljana, tozda Geoteknika, s katerim

imamo sklenjeno pogodbo o strokovnem sodelovanju.

Prednost sedanjega načina izvajanja meritev je v tesnejši povezanosti gradbišč in centralnega laboratorija pri pripravi in utrjevanju nosilnih tal in tem hitrejšo reševanje tovrstnih problemov, nadalje v krajših zastojih in kvalitetnejši izvedbi del, ne nazadnje pa tudi v cenejšem izvajanju meritev.

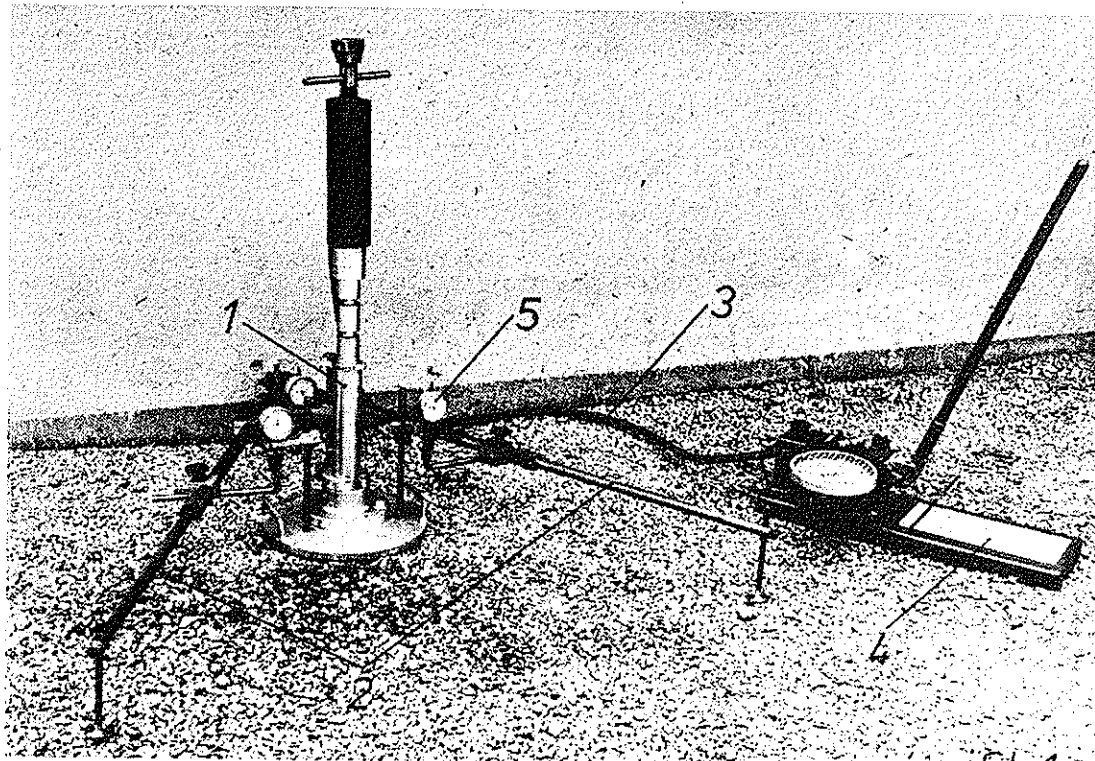
Meritve nosilnosti tal izvajamo v skladu z JUS U. BI. 046 po metodi krožne plošče z določanjem modula stisljivosti (M_s). Preiskovano podlago obremenjujemo s postopno naraščajočim izvajanjem pritiska prek krožne plošče. Meritve nastalih posedkov so nam osnova za izračun modula stisljivosti, ki nam pove mero zbitosti preiskovanega materiala.

(Nadaljevanje s 3. strani)
 Ponavadi je s projektom že določen potreben modul stisljivosti tal, vsekakor pa je potrebno zahtevati od geomehanika pri ogledu odprtega terena, da preveri ustreznost projektiranega temeljenja glede na dejansko stanje in s tem tudi potrebnega modula stisljivosti. Na ta način se lahko v veliki meri izognemo kasnejšim neugodnim sanacijam objektov zaradi neustrezne priprave nosilnih podlog.

MIRAN TOMLJANOVIČ
 TORKAR,
 dipl. inž. gr.

- 1 — naprava za dviganje
 2 — teleskopski trinožnik
 3 — gibljiva cev
 4 — hidravlična črpalka
 5 — komparatorji

Kompletan aparat, pripravljen za delo s krožno ploščo

O obveščanju

V preteklem letu smo delavce naše delovne organizacije obveščali o vseh važnejših dogajanjih preko Glasila in Obveščevalca. Če objavljene prispevke lanskega letnika primerjamo z vsebinsko zasnovno časopisa in našimi samoupravnimi akti, lahko ugotovimo, da smo naloge obveščanja v veliki meri uresničevali, čeprav smo morda določenim problemom dajali preveč, drugim pa premalo prostora. Včasih so tudi očitki, kdo in kaj bi moral pisati oziroma dajati informacije, toda pri konkretnih zadolžitvah ostane le malo tistih, ki lahko posredujejo pisne informacije.

Tudi člani uredniškega odbora niso dovolj aktivni (iz tozda Ljubljana ni prisostvoval še nobeni seji, kljub opominu, prav tako so neredni člani iz tozdov Togrel, Metlika in Keramika). Tudi vodstveni in vodilni delavci so neadekvatni pri dajanju informacij za nekatera

področja za časopis. Kajti glasilo ni le zbir prispevkov in neaktualnih sestavkov, ampak projekt kot na vsakem drugem delovnem področju, ki naj ga oblikuje naširši krog sodelavcev.

V tem letu bomo morali popraviti in dopolniti naše samoupravne akte v zvezi z izdajanjem glasila. Zakon o javnem obveščanju, ki je bil sprejet pred slabim letom, nam to nalaga, obenem pa poudarja odgovornost pri izvajanju obveščanja v posameznih okoljih.

Prav tako moramo opraviti organizacijske in kadrovske dopolnitve.

Delavski svet in družbenopolitične organizacije so skupaj z usmeritvami za delo do pričetka leta potrdili predračun stroškov za obseg, število in naklado časopisa. Izdali bomo 11 rednih števk, s tem da bo za julij in avgust skupna številka. Sproti pa bomo izdajali še Obveščevalca, ki izhaja po potrebi.

Če na splošno ocenjujemo naš časopis kot sredstvo obveščanja v delovni organizaciji, lahko ugotovimo, da je zaželen in da ga delavci radi prebirajo.

Urednica

Sodelavci v letu 1986

Prav je, da objavimo imena sodelavcev, ki so v lanskem letu poleg urednika sodelovali pri oblikovanju Pionirja. Zato naj jim bo ta zapis znak priznanja in zahvale. Ničkolikokrat izrečene pa tudi zapisane graje sodelavcem, ki razpolagajo z informacijami, pomembnimi za vse nas, pa nam jih ne posredujejo, naj veljajo še naprej. Prav gotovo pa nas tudi v to leto spremljajo upanja in želje po večjem sodelovanju.

TOZD MKI:
 GOLOB Vesna
 MĹAKAR Jože
 BAŠELJ Slavko
 ZUPANČIČ Janez
 FABJAN Jožica

TOZD LO:
 KRAMARIČ Silvester

TOZD NOVO MESTO:
 ŠEGA Štefka
 PRESKAR Jože
 OGRIN Marko

TOZD KRŠKO:
 RIHTER Branko
 STANKO Miran
 SLAPŠAK Ida

TOZD ZAGREB:
 LADAN Ljilija
 VIDOVIČ Rade

TOZD PB:
 MĹAKAR Jože

TOZD METLIKA:
 CERJANEC Anica
 ŠTOKIČ Ivan

TOZD TKI:
 ROVAN Ivan
 ANDOLJŠEK Jakob

VIDE Irena
OPALK Vinko
GREGUREK Davorin
STRMEC Slavko
ZUPAN Franc
VIRC Anton
LUKAN Jože
MILOJEVIČ Siniša

DSSS:
RIBIČ Jože
RANGUS Davor
RAČEČIČ Albert
FRANTAR Edo
TOMAZIŃ Vlasta
ZUPANČIČ Majda
BARIČ Jože
MIKETA Veronika
SVETINA Marko
VERČEK Milan
RIHAR Nevenka
KOČJAN Egon
POREDOS Ervin
GUŠTIN Slavko
BAJEC Milka

DS DS:
BEVC Peter
ŠLJEKOVEC Miha
INTERNA BANKA:
VARDIJAN Karel
UREDNIŠTVO

PIONIR

GIP Pionir za šolsko leto 1987/88 razpisuje naslednje štipendije:

Program	Poklic	Število Štipendij
II. zahtevna stopnja		
1. gradnja	— zidar,* tesar,* železokrivec*	25
IV. zahtevna stopnja		
1. gradnja	— zidar,* tesar,* železokr.* — pečar* — kamnosek* — strojnik gradb. mehaniz.* — keramik* — slikopleskar* — ključavničar* — avtoklepar — stavbni klepar — avtomehanik — varilec — orodjar — monter ogrevalnih naprav* — monter vodovodnih naprav* — monter klima naprav* — avtoelektrikar — elektroinstalater* — lesar širokega profila	100 4 4 6 3 3 8 2 5 4 2 1 7 7 5 2 10 3
2. gradbena mehanizacija		
3. keramijska dejavnost		
4. pleskarstvo		
5. kovinarstvo in strojn.		
6. elektronika		
7. elektroenergetika		
8. lesarstvo		
V. zahtevna stopnja		
1. gradnja	— gradbeni tehnik*	18
2. administrativna dejavn.	— upravni tehnik	1
3. elektroenergetika	— elektrotehnik-energetik*	5
4. poslovno-fin. dejavnost	— ekonomski tehnik	4
5. naravoslovno-mat. teh.	— matematični tehnik	1
6. lesarstvo	— lesarski tehnik	1
7. oblikovanje	— industrijski oblikovalec	3
VI. zahtevna stopnja		
1. gradbena fakulteta	— gradbeni inženir*	5
2. višja šola za org. dela	— organizator dela-kadr. izobraževalna smer	2
VII. zahtevna stopnja		
1. ekonomska fakulteta	— diplomirani ekonomist	2
2. pravna fakulteta	— diplomirani pravnik	1
3. gradbena fakulteta	— diplomirani inženir* — gradbeništva	19
4. fakulteta za strojništvo	— diplomirani inženir* — strojništva	4
5. elektrofakulteta	— diplomirani inženir* — elektrotehnik	5
6. naravoslovno-matematična fakulteta	— diplomirani inženir* — računalništva	2
7. biotehnična fakulteta	— diplomirani inženir* — matematike	1
8. visoka šola za organizacijo dela ali FSPN	— diplomirani inženir* — lesarstva	1
	— diplomirani organizator — dela kadrovske-izobr. usmeritve ali dipl. sociolog kadrovskeorg. usmeritve	3

Vsi poklici, ki so označeni z zvezdicami, so deficitarni, zato bodo učenci in študentje prejeli k osnovni kadrovski štipendiji še dodatek za deficitarnost, učencem na II. in IV. zahtevnostni stopnji pa nudimo še ostale ugodnosti: plačilo bivanja v domovih in nabavo šolskih potrebščin. Vloge na obrazcih Dr. založbe Slovenije (obrazec 8,40) dostavite na naslov: GIP Pionir, kadrovske oddelke, Kettejev drevored 37, Novo mesto, najkasneje do 30. junija 1987. Ker želimo, da bi vloge dospele čimprej, priložite vlogi polletno spričevalo oziroma potrdilo o vpisu ter ocene za tekoče šolsko leto, končno spričevalo pa boste dostavili po koncu šolskega leta. Vse informacije lahko dobite po telefonu v referatu za izobraževanje (tel.: 068-21-826).

VI SPRAŠUJETE — MI ODGOVARJAMO

Z naslednjo številko našega glasila bomo začeli z novo rubriko »VI SPRAŠUJETE — MI ODGOVARJAMO«. Obsežnost in seveda stalnost rubrike bo odvisna od vas, dragi delavci — sodelavci. Odgovarjati želimo na vaša vprašanja, ki se porajajo v pogovorih in ostanejo marsikdaj nepojasnjena, zato želimo po tej poti poiskati odgovore. Vprašanja pošljite na uredništvo glasila. Biti morajo podpisana, tudi če ne želite biti imenovani. V tem primeru navedite to v pismu. Anonimnost spraševalca je zajamčena. Neumestna vprašanja bomo izločili.

Urednica

XXXVI. ŠIG Predtekmovanje v kegljanju

Kegljaška sekcija pri sindikalnem športnem društvu PIONIR je prevzela organizacijo in je letošnje predtekmovanje v kegljanju v sistemu tekmovalni ŠIG 87 pripravila in izvedla v celoti po sprejetih sklepih komisije za šport in rekreacijo pri RO sindikata delavcev gradbeništva Slovenije in v skladu z razpisom tekmovalna iste komisije pod št. 1-8/86-II/12 z dne 18. 2. 1987.

Tekmovanje je bilo na kegljišču Doma JLA v Novem mestu 18., 19. in 25. aprila 1987, ker zaradi števila prijavljenih ekip tekmovalni ni bilo mogoče izvesti v dveh dneh. Vse udeležene ekipe so pravočasno prejele urnik in razpored tekmovalja, prav tako pa smo ugodili prav vsem ekipam glede dneva in časa nastopa tako, da zaradi neustreznega termina nobena ekipa ni imela razloga za odpoved.

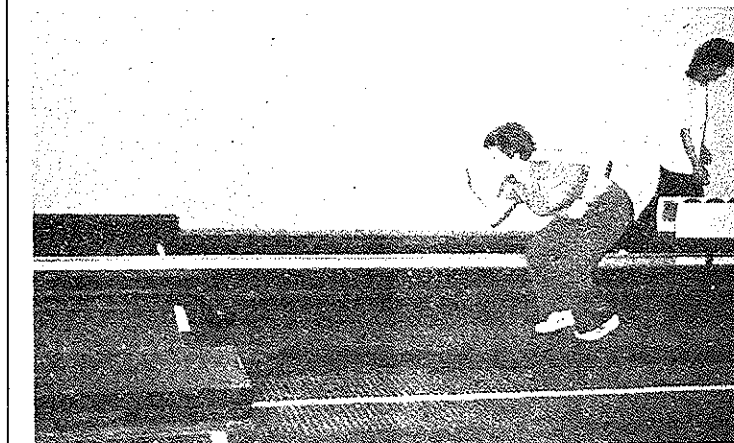
Samo tekmovalje je bilo izvedeno po tehničnem pravilniku Kegljaške zveze Jugoslavije in Pravil tekmovalja, ki so bila dostavljena vsem udeležnim ekipam ob dostavi urnika tekmovalja.

Tekmovanje je potekalo po sprejetem urniku v prijateljskem športnem vzdušju in vzorni športni disciplini. Kegljišče je delovalo brez zastojev, prav tako pa so bili na razpolago tudi ustrezni spremljalno oči prostori.

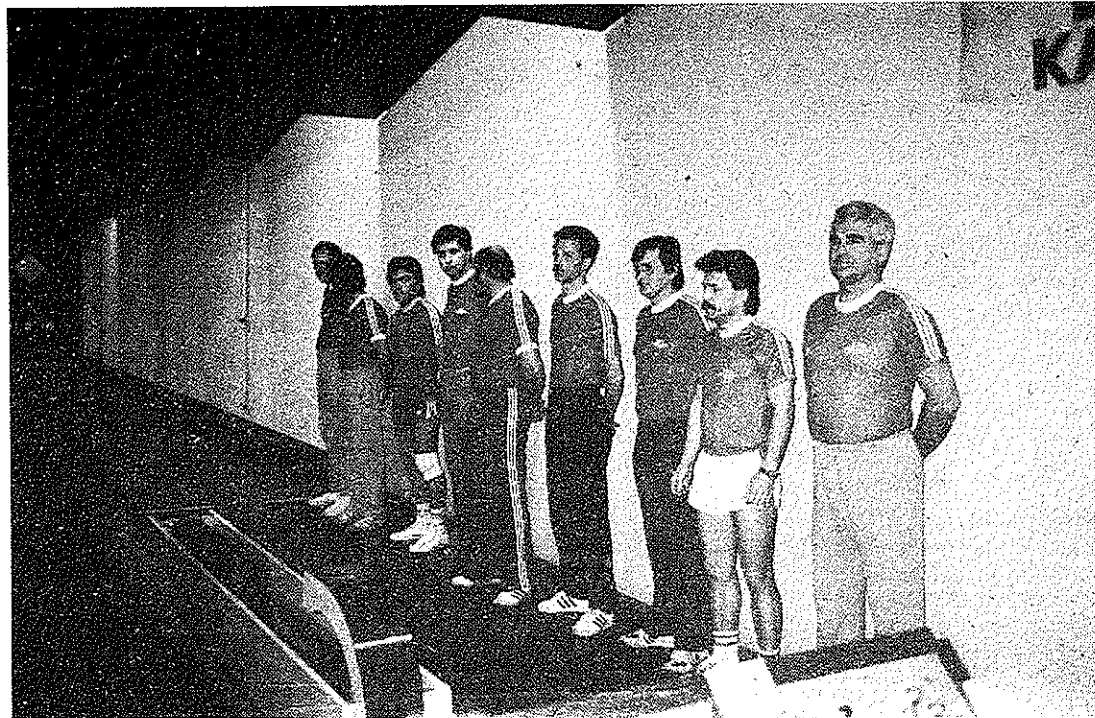
Pritožb na organizacijo tekmovalja in delo sodnikov ni bilo, zato smatramo, da so vsi rezultati doseženi pod enakimi tekmovalnimi pogoji, regularni in dokončni.

Kot tudi vse dosedanje organizatorje nas je tudi v letošnjem tekmovalju izredno motil velik izpad ekip, kar ustvarja vtis neresnosti tekmovalja in znatne nepotrebne stroške organizacije. To je posebno važno v kegljanju, ker ima vsaka ekipa strogo določen termin nastopa in odsotnosti ene ekipe ni možno nadomestiti z nastopom druge ekipe kot v nekaterih drugih športnih panogah.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Anica Oražem na tekmovalju. (Foto: Borsan)

Naša ekipa v predtekmovanju SIG 87. (Foto: Borsan)

Zmaga ekipe Pionirja na turnirju v malem nogometu v Črnomlju

7. maja 1987 je ekipa Pionirja gostovala na turnirju v malem nogometu, ki ga je pripravil GOK v Črnomlju.

GOK, delovna organizacija za gradbeništvo, obrt in komunalo iz Črnomlja, je organizirala turnir v malem nogometu, šahu, streljanju in kegljanju v počastitev praznovanja 40-letnice njihove delovne organizacije in gradbeništva v črnomljski občini. Sam turnir v malem nogometu je bil hkrati uigravanje pred SIG-om, ki bo 30. maja. Praznovanje je počastil s svojo prisotnostjo tudi večkratni svetovni prvak v kegljanju Nikola Dragaš.

Na turnirju v malem nogometu, kjer smo branili prvo mesto iz lanskega turnirja, je nastopilo pet ekip: domače GOK, BELT, RUDNIK Kanjižarica in JLA ter PIONIR kot edini gost. V finale so se uvrstile ekipe Goka, Belta in Pionirja.

Rezultati finala:
GOK : BELT 2:2
PIONIR : BELT 7:0
PIONIR : GOK 6:1

Iz rezultatov je razvidno, da smo premočno osvojili prvo mesto, ki pa ni bilo plod slabe igre nasprotnikov, ampak bri-

ljantne igre naše ekipe. Za primerjavo naj navedem, da smo lansko leto osvojili prvo mesto z zmago nad Beltom na sedemmetrovke. Za osvojevo prvo mesto so nas nagradili s pokalom v trajno last, s prehodnim pokalom ter s pokalom za najboljšega strelca, ki

ga je osvojil Ervin Poredoš iz IB. Poleg njega so Pionirjeve barve zastopali še: Kraševc, Klemenčič in Krupljanin iz MKI-ja, Bruner in Škrinjar iz Keramike, Cindrič iz TKI-ja, Maletič iz IB ter Vertuš iz Gradbenega sektorja Novo mesto, ekipo pa je zbral in vodil Mrvar Lado iz DSSS-ja.

Ob tej priložnosti vabim vse, ki se zanimate za mali nogomet, da se zglasite vsak četrtek ob 18. uri na igrišču na Loki.

Ker zainteresirani iz oddaljenih tozdov te možnosti nimajo, pozivam vodje njihovih ekip, da se mi javijo na interni telefon 207, da se dogovorimo o medsebojni aktivnosti.

Lado Mrvar

MDA '87

V letošnji brigadirski sezoni bodo iz Novega mesta odpotovale naslednje 3 brigade:

1. SKOPJE (zvezna akcija): 2. 8.—29. 8. 1987 (MDB Katja Rupena — SR Makedonija)

2. KOBANSKO (republiška akcija): 19. 7.—8. 8. 1987 (regijska MDB Jože Slak-Silvo — občina Radlje)

3. GORIČKO (zvezna akcija): 26. 7.—22. 8. 1987 (samo 14 dni) (PDB Janez Mrak — občina Murska Sobota)

Glede na to, da bo evidentiranje potekalo še v maju in juniju, vas pozivamo, da se prijavite na eno izmed omenjenih akcij in s tem zastopate OK ZSMS in novomeško občino.

Prijavite se na: OK ZSMS Novo mesto,

Kettejev drevored 3

Telefon: 21-536

Brigadirski Z-D-R-A-V-O!

S strokovne ekskurzije v Münchnu

V organizaciji Zveze društev kadrovskih delavcev Slovenije je bila od 9. 4. do 17. 4. 1987 strokovna ekskurzija v tovarno Siemens v Münchnu, glavnem mestu Bavarske v ZRN.

Siemens je šesto največje podjetje v ZRN s 53.000 zaposlenimi in vodilno na področju elektroindustrije. Med drugim se ukvarjajo s proizvodnjo avtomobilske, komunikacijske, medicinske in varnostne elektronike. Velik delež zajema proizvodnja elektrarn.

Pomembno je omeniti, da precej investirajo na področju razvojno-raziskovalnega dela.

V sistemu njihovega izobraževanja zavzema pomembno mesto funkcionalno izobraževanje industrijskega trgovca in referenta prodaje.

Industrijski trgovec najprej maturira na ustrezni srednji šoli, nato pa se usposablja v Siemensovi proizvodnji. To mu omogoča, da dobro spozna tehnične karakteristike posameznih proizvodov, ki jih pozneje tudi prodaja.

Referent v pisarni (referent prodaje) je predvsem zadolžen za pripravo ustrezne dokumentacije za industrijskega trgovca.

Eno leto pred zaključkom srednje šole predvidijo število kandidatov za sprejem v delovno razmerje. Pred sprejemom opravijo kandidati pismene izpite in imajo poseben razgovor s predstavniki podjetja. Izpitno komisijo sestavljajo člani z različnih področij. Izpiti so dokaj zahtevni, zato se precej kandidatov vrne domov brez uspeha.

Da je zanimanje za izobraževanje in zaposlitev v Siemensu res veliko, pove podatek, da se prijavi tudi do 3.000 kandidatov. Prijave sprejemajo samo na sedežu v Münchnu kar na 20 mestih. V poštev pridejo predvsem kandidati v starosti od 19 do 21 let. Blok izobraževanja tvorita strokovno-teorični in praktični del. Učenci so v rednem delovnem razmerju in imajo pravico do plačanega dopusta.

Poudarek v izobraževalni tematiki za industrijskega trgovca dajejo vprašanjem, kako

priti do kvalitetnega proizvoda in kako proizvode čim bolj plasirati na tržišču, kakor tudi na področju kalkulacij.

Veliko pozornosti posvečajo funkcionalnemu izobraževanju vodilnih kadrov. V obliki tečajev izvajajo predvsem sledeče teme:

- tehnologija
- matematika in fizika
- kvaliteta proizvodov
- racionalizacija dela
- varstvo okolja
- logistika
- skladiščenje in transport
- zastopanje
- komuniciranje s podrejenimi in podobno.

Celotno izobraževanje izvajajo v treh lastnih izobraževalnih centrih, in sicer kot obvezni del v rednem delovnem času in pa za osebne potrebe (jezikovni tečaj, računalniško opismenovanje in podobno) v večernem času. Vse plača podjetje.

Vodilni delavci se lahko individualno odločajo za posamezne problemske tečaje (teme), kot npr. retorika in podobno. Posameznike predlagajo neposredno nadrejeni delavci.

Za izobraževanje porabijo v Siemensu letno približno 720

milijonov DM, kar pomeni, da veliko vlagajo v osebni profesionalni razvoj kadrov. Letno se v različnih izobraževalnih oblikah zvrsti tudi do 140.000 udeležencev v 12.000 različnih programih funkcionalnega izobraževanja, izpopolnjevanja in dopolnilnega usposabljanja.

Okoli 3.000 strokovnih delavcev se tako ali drugače ukvarja z izobraževanjem kadrov. Andragoško pedagoško izobraževanje strokovnih kadrov za potrebe poučevanja izvajajo sami v obliki krajših tečajev oz. seminarjev.

Zanimivo je to, da imajo po 3 do 5 let dela vodilni in strokovni delavci tako imenovano informativno leto, ko se intenzivno vključujejo v različne izobraževalne oblike informativnega in formativnega tipa (predvsem zaradi novosti v tehnologiji in podobno).

Zanimivo v Siemensu je tudi to, da nobenega delavca, ki se je izobraževal na stroške podjetja, ne vežejo z nikakršno pogodbo, za določen čas ostane v delovnem razmerju. Mnenja so namreč, da je treba delavce pritegniti k trajnejšemu sodelovanju z drugačnimi astimulativnimi ukrepi, ki pogosto njihovo notranjo pozitivno motivacijo.

Poleg verbalne predstavitve, spremljanja z grafoskopsko projekcijo različnih tabel in shem, so nam prikazali tudi film o proizvodnji čipov v računalništvu. Za primerjavo naj povem, da je računalnik iz leta 1948 tehtal 30 ton in bil 100-krat počasnejši kot pa čip vel. 5 x 5 mm, cena računalnika je bi-

la 2 milijona DM, cena čipa pa je pod 50 DM.

Pokazali so nam tudi razvoj telegrafije in delo baronov Siemens, od začetka pa do naj-sodobnejših telekomunikacijskih naprav.

To je le nekaj najpomembnejših utrinkov z obiska v Siemensu. Pri tem pa moram povedati, da smo si bili vsi prisotni kadrovski delavci enotni, da je bila predstavitev v Siemensu pod nivojem, ki bi bil primeren za strokovne kadrovske delavce, saj je tovrstno posredovanje informacij mogoče že za povprečnega turističnega obiskovalca v določeni firmi.

V Münchnu smo imeli tudi delegatsko srečanje s predstavniki slovenskega društva Triglav, kjer nas je solidno zastopal predvsem dr. Emil Milan Pintar, namestnik predsednika republiškega komiteja za razvoj in raziskave, ki je bil tudi med 52 udeleženci ekskurzije. Ob tej priložnosti je bilo govora predvsem o socialno ekonomskem položaju naših delavcev na Bavarskem. Omeniti je tudi treba, da se je srečanja udeležil tudi predstavnik jugoslovenskega konzulata v Münchnu.

Na srečanju s predstavniki Iskra-Cefra (zunanje trgovinsko predstavništvo), ki se ga je udeležila 10-članska delegacija, pa je bilo govora med drugim o težavah v preboju naše elektroindustrije na zahtevno zahodnoevropsko tržišče.

Ogledali smo si tudi znameniti tehnični muzej v Münchnu, nekateri pa so obiskali tudi taborišče Dachau.

Med udeleženci ekskurzije so bili iz Novega mesta trije predstavniki iz Krke, dva predstavnika iz IMV in jaz kot edini predstavnik Pionirja ter obenem tudi kot predsednik DKD Bela krajina.

Sicer pa je bila ekskurzija namenjena predstavnikom DKD, ki so bila v preteklem obdobju nadpovprečno aktivna. Ekskurzije so se udeležili tudi predstavniki sekretariata za kadrovska vprašanja pri Izvršnem svetu SRS in kadrovskega oddelka Gospodarske zbornice Slovenije.

Menim, da je slehernemu strokovnemu delavcu odpiranje spoznanj na strokovnih področjih razvitega sveta nujno potrebno.

Sestavil:
Anton Mihelič,
dipl. org. dela

DELO ZA PROJEKTIVNI BIRO — DELO ZA OPERATIVO

Ko se srečajo projektanti in operativci, se med drugimi vedno zastavlja tudi vprašanje: »Kaj projektirati v projektivnem biroju?« To vprašanje pomeni, da operativci vedo, da predstavljajo projekti, izdelani v projektivnem biroju, v večini primerov tudi njihovo bodoče delo.

Hkrati pa je to tudi odgovor na vprašanje o pomenu projektivnega biroja v Pionirju.

Zato projektanti v svojih načrtih za bodočnost postavljajo kot svojo preventivno nalogo pridobivanje dela pri investitorjih že v fazi investicijskega programiranja in idejnega snovanja. To nalogo bodo uspešno opravili le z boljšim in tesnejšim sodelovanjem s tehnično komercialo (inženiringom) in tehnično službo (razvojem). V ta namen so TKI, PB in tehnična služba sklenili 25. marca 1987 dogovor o bolj poglobljenem poslovnem sodelovanju.

Z realizacijo dogovora bomo uspešnejši pri pridobivanju dela za vse dejavnosti Pionirja, kar je v sedanjih gospodarskih razmerah najvažnejše.

TONE GLOBOKAR, dipl. inž. gr.

SLO IN DS

Vojaške obveznosti rezervnega sestava

Vojaška obveznost je sestavni del pravic in dolžnosti vseh prebivalcev SFRJ, za katero se le-ti pripravljajo, usposablajo in organizirajo za izvajanje potrebnih nalog.

Ena izmed posebnih obveznosti oseb iz rezervnega sestava so prijave nastalih sprememb pri pristojnem organu, pri katerem je obveznik vpisan v evidenco, kot so:

— očitna sprememba zdravstvenega stanja, ki je pomembna za sposobnost vojaške službe

— sklenitev ali prenehanje delovnega razmerja

— pridobitev šolskih in strokovnih kvalifikacij

— sprememba stalnega prebivališča

— sprememba stanovanja ali začasnega prebivališča.

Vse naštetje spremembe je treba prijaviti pristojnemu organu družbenopolitične skupnosti v osmih dneh. Ravno tako je treba prijaviti bivanje v tujini, ki je daljše od 40 dni, ter začasno odsotnost iz stalnega prebivališča daljšo od 40 dni — v osmih dneh pred odhodom, vrnitev iz tujine oziroma v stalno prebivališče pa v osmih dneh po prihodu v stalno prebivališče.

V naši delovni organizaciji oziroma v gradbeništvu nasploh sama narava dela zahteva daljše odsotnosti delavcev od stalnega prebivališča na kraj, kjer se izvajajo gradbena ali druga dela. Za ureditvevanje zasnove SLO so ti podatki izredno pomembni, predvsem o bivališču in trajanju bivanja oz. odsotnosti.

Na osnovi 72. člena Zakona o vojaški obveznosti (Ur. list SFRJ št. 64/85) je dolžnost vsakega posameznika, da odjavi oz. prijavi svoje začasno prebivališče, ravno tako pa se lahko uredi obveznost pri referentu za SLO in DS v vsakem tozdu. Posameznik je nato dolžan, da prijavitelne spremembe uredi v osmih dneh na pristojnem organu družbenopolitične skupnosti, ki ima obveznika v evidenci.

Vse navedene obveznosti se na osnovi 78. člena Zakona o vojaški obveznosti tudi sankcionirajo v primeru neizvajanja, za kar se predpisuje denarna kazen od 5.000 do 50.000 dinarjev ali zaporom do 15 dni, ravno tako se kaznuje obveznik, ki mu ni bilo mogoče pravočasno poslati poziva za vojaško službo, in sicer z zaporom do 30 dni.

Dan gradbenega šolstva na sejmu v Gornji Radgoni

Na 4. sejmu gradbeništvu v Gornji Radgoni smo se gradbinci vključili na nov način, vendar s področjem, ki je osnova za delo v celoti, in sicer z geslom GRADBENIŠTVO IN NJEGOVA SKRB ZA KADRE. Aktivnosti sta organizirali Splošno združenje gradbeništvu in IGM Slovenije ter Izobraževalna skupnost za gradbeništvu Slovenije v sodelovanju z delovnimi organizacijami.

Šole. Njegov prispevek (Ljudska posojilnica v Celju, po arh. Plečniku) je bil uvrščen na drugo mesto. Za najboljšo nalogo je bil enoglasno izbran komplet (nastanek, zgodovina in opis, projekti itd.) z nazivom Rudarske hiše v Trbovljah, ki so ga prispevali štiri učenci Srednje gradbene šole Ivana Kavčiča v Ljubljani.

Iz vseh nalog je razvidno, da imajo bodoči gradbinci velik smisel za poklicno delo in so polni idej. Nekatere naloge že kar prekašajo pričakovanja in so prave mojstrovine mladih strokovnjakov, tako da je imela strokovna komisija dokaj zahtevno delo pri ocenjevanju prispevkov.

Na dan gradbenega šolstva so bila na sejmišču organizirana tudi naslednja predavanja in posveti:

— strokovni jezik — terminologija v gradbeništvu,

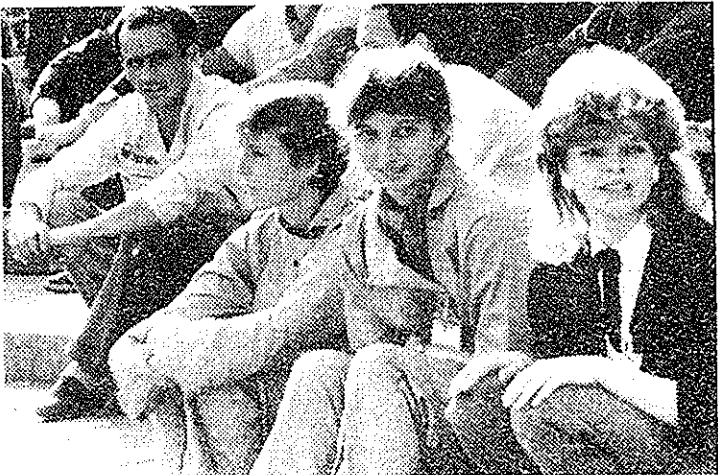
— problem vključevanja mladine v okolje in gradbene poklice (Svoj prispevek na to temo smo dali tudi Pionirjevci),

— prenova srednješolskih programov v gradbeništvu.

Posvetovanja so bila zadovoljivo obiskana in odmevna. Iz Pionirja smo se posvetov udeležili vsi delavci, vključno z inštruktorji, ki delamo na področju izobraževanja.

Upamo, da bodo takšne in podobne akcije vzbudile zanimanje za gradbeništvu pri mladini.

TOMAZIN VLASTA, dipl. psih.

PRVONAGRAJENI SPIS na natečaju »GRADBENIŠTVO IN NJEGOVA SKRB ZA KADRE«

Gradbeništvu je trdo delo...

Moj stari stric, babičin svak, je zidar. Živi v lepem kraju pri Mariboru, kjer stoji hiša ob hiši. Samo pozimi je doma in plete košare, druge letne čase zida od zore do mraka. Hišo zgradi od temeljev do strehe. Kaj vse zna in zmore? Teše tudi les, da napravi »špirovce« in trame za ostrerje. V širokih ramenih in žuljavih rokav ima pravo moč za takšno delo.

Bilo mi je 12 let, ko sem nekaj dni bila pri njem in teti.

»Darja, jutri greš z menoj! Boš šla?«

»Kam?«

»Tjale čez travnik. Vidiš tisto staro hišo? Moram jo popraviti ali renovirati, kot rečejo danes.«

Drugi dan je stric že zgodaj začel. Ko sem prišla dobri dve uri za njim, je stari hiši že izbil trhla okna, da je bila podobna revnemu slepcu. Stric pa je bil ves prašen, a dobre volje, in oči so mu kar žarele, ko je dejal: »To bo pravi cukrček, tale hiša! Veš, jaz imam načrt kar v glavi, nekateri pa brez njega ne znajo delati.«

»Kakšen je ta načrt?«

»To je pač na listih narisana hiša. Za novo hišo je res potreben, za tole pa imam jaz boljše ga tu notri.« In se je potrkal po čelu.

»Saj ti verjamem, stric. Moja mama je tudi rekla, da si ti pravi mojster. V kakšno šolo si pa hodil?«

»Tri leta sem se učil takole med zidarji, vmes pa nekaj mesecev letno še v obrtni šoli v Mariboru. Danes je srednja gradbena šola, pa še visoka. Iz prve pridejo gradbeni tehniki, iz druge pa inženirji. Tisti res veliko vedo. Povem ti, da sem zidal hiše gradbenim inženirjem. Ja, res je, res! Glej! Vidiš?« In pokazal je široke kot podplat trde dlani. »Saj ne moreš zidati, če nimaš takšnih rok. Jaz sem pač rojen zidar. Poglej! Vzamem opeko, pogledam, če je dobra, če ne, jo prelomim na pol.«

Takrat je udaril s kladivom po opeki, ki jo je držal v roki, da se je razpolovila, kot bi prerezal sir. Pa še tisti polovici je preklal in jih zatlačil za okenski podboj. Potem je s kelo vrgel zraven še malto, da mu je nekaj pik priletelo na obraz in vrat. Menda se čutil ni, ker si je samo kapo

malo poravnal in delal dalje. Si videla? Če nekaj rad delaš, te roke ubogajo.«

»Tebi stric, tovejni žal, da nisi gradbeni inženir?«

»Kje pa! Če bi še enkrat prišel na svet, bi bil spet zidar. Saj sem res najrajši na zidarskem odru. Ko rečem — malto, se mi zdi, da sem kralj!« Pa ni rekel, ampak zakričal, da se je v prazni sobi odbilo od sten kot grom, medtem pa je že gledal in iskal pravo opeko v samokolnici.

Klepetala sva in delala in bil nama je kratek čas.

Potem je teta prinesla kosilo: »Joj, kakšna pa si Darja? Umazala si obleko, ker nisi vzela predpasnika!«

Pogledala sem sebe, potem strica in še »prima« se mi je zdelo, da sem mu bila vsaj po obleki podobna. Po obilnem kosilu sem strica še bolj občudovala. Še bolj je zdaj delal in govoril. V meni pa je bilo medela nekaj narobe. Rajši bi samo sedela in poslušala. »Pripelji spet malo opeke,« je rekel stric. Tako je šlo do trde teme.

Po večerji sem rekla: »Stric, lani si pravil, da boš letos že v pokoju.«

»Saj sem. Ampak zidar bom do smrti, ker je to moj hobi. Veš, pozimi že pletem košare, ja, saj jih, ampak zraven pa mislim na zidarstvo in je čisto nekaj drugega.« Globoko in široko se je zasmeljal.

Moj stari stric je res srečen, ker je zidar. Tudi jaz bi bila, ampak naredila bi čisto drugačno hišo. Tako sem razmišljala v postelji tiste tople poletne noči. To bi bila hiša s sedmimi stolpiči, na vrhu v njih pa spalnice, da bi vsak večer spala v drugi. V globoke kleti bi vodile strme stopnice do prijetno hladnih koki. Med stolpiči bi bila velika in svetla soba z dolgimi okni od stropa do tal. V njej pa rože in zelenje iz vsega sveta. In hiša bi stala na hribčku, obraščal bi jo bršljan, za družbo pa bi ji bili trije beli lipicanci.

»Osedlaj mi konja Orla, ljubi brat! Moram k stricu, ker je bolan.« Sestra mi je pomagala izbrati še prave škornje in bila sem nared. Orel me je lepo vzel na hrbet in ježa k stricu se je končala sredi poti. Ko se je konj pognal, da bi preskočil jarek,

sem padla iz njega. »Oh« mi je prišlo iz prsi. »Si imela hude sanje?« je vprašala teta, ko je odprla vrata v sobo. »Ne, nasprotno! Zelo lepo!« Ampak teti in stricu nisem povedala, kako lepo hišo sem naredila v sanjah.

Saj bi bil morda stric užaljen. Raje sem svojo skrivnost zaupala mami. In ta skrivnost je, da bi postala gradbeni tehnik.

URBANC DARJA

8. razred

COŠ Ribnica na Pohorju

DRUGA NAGRADA NA NATEČAJU »GRADBENIŠTVO IN NJEGOVA SKRB ZA KADRE«

Gradbeništvu je znanje, ustvarjalnost in množica delovnih rok

Ko je človek spoznal, da ni možno življenje samo v jamah, ampak tudi izven njih, si je začel graditi bivališča. Najprej zelo preproste bivače, kasneje koče in tako je šel razvoj do današnjih dni, ko nekateri ljudje živijo v sodobnih stanovanjih, bogato opremljenih in sorazmerno zelo mehaniziranih, drugi pa še vedno v šotorih. Tako lahko opazimo, da se z načinom življenja razlikuje tudi način gradnje bivališč. Nekoč so gradili stavbe delavci ročno, material pa so dovažali z vprežno živino in vozovi. Delali so z lopatami in krampji, ponekoli pa so že imeli ročni betonski mešalec, ki je bil pravo bogastvo. Čeprav delavci niso imeli strojev in moderne mehanizacije, so imeli veliko delovne vneme in zavzetosti, ki je odtehtala današnje pripomočke.

Danes je gradnja bivališč zelo mehanizirana. Prejšnji material zamenjujejo sodobne snovi in mase. Vse pomembnejša postajajo stanovanja, katerih elemente izdelujejo v montažnih halah in jih na gradbišču samo še sestavljajo. Ročno delo so zamenjali stroji, ki lažje opravljajo težka dela gradbincev.

Po mnenju strokovnjakov bo bodoče stanovanjska hiša podobna stolpu in bo iz umetnih mas. Proizvodnja elementov za sestavo naj bi bila serijska. Gradbinci ne bodo delali z rokami, ampak predvsem z glavami. Morali bodo veliko znati in to s pridom uporabljati pri svojem delu. Biti bodo morali ustvarjalni.

Slovenci smo že od nekdaj znani kot dobri gradbeniki. Pomislimo na naše kmečke hiše, ki

so po svoje velike arhitekturne posebnosti. Koliko različnih stilov gradnje je tu, v našem malem slovenskem prostoru! Od hiš v Prekmurju pa do stavb ob Jadranu. Kako je šele raznolik način gradnje po Jugoslaviji, po Evropi, po vsem svetu! Koliko znamenitih stavb in spomenikov gradbeništvu in arhitekture poznamo? Nekateri več, drugi manj. Vsakdo bi moral vedeti za egiptovske piramide, le kdo ne pozna mogočnih katedral v Nemčiji, Italiji in Franciji, pa čudovitega »mesta na kolih«, kot nekateri radi imenujejo Benetke in »Večno mesto« Rim, pa znamenite stavbe v Grčiji, med njimi Akropola in različni templji, predor skozi Mont Blanc, Atomium v Bruslju, Eifflov stolp, ki se, kakor skrben stražar in varuh velikega mesta, blešči nad Parizom, pa pariški Slavolok zmage, pa versailški grad, ki je najlepši na svetu, pa razni gospodarski in drugi objekti širom Evrope. Vse to pričča, kako delovni so bili narodi v preteklosti in kako bogata je njihova kulturna dediščina. To delovno vnemo kažejo v veliki meri tudi azijski narodi, ki se ponajbo z bivališčem sončnega boga — Baalbekom, Jeruzalemom, templji v Bangkoku in japonskem Nikku ter velikim Kitajskim zidom. V Afriki je na gradbeniškem področju zelo znan Sueški prekop ter jez Kariba. Amerika je poznana po Kipu svobode, vesoljski postaji Cape Kennedy, največjem visečem mostu na svetu Golden Gate, po Panamskem prekopu in najlepšem mestu na svetu Rio de

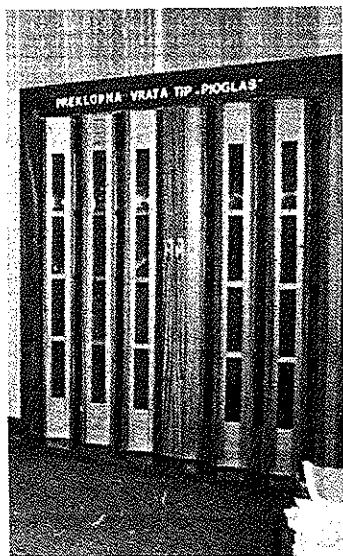
(Nadaljevanje z 11. strani) Janeiru. Vse to priča, da je svetovna arhitektura zelo obsežna in bogata.

Gradbeništvo je obširno znanstveno področje. Najbolj znani poklici te stroke so: tesar, zidar, cementar, pečar, kamnosek, asfalter in ne na koncu gradbeni tehnik. To so takoimenovani gradbinci. Sledijo delavci, ki opravljajo zaključna dela. Sem sodijo pleskarji, steklarji, opakarji, dimnikarji in parketarji. Če imamo stroje, potrebujemo tudi upravljalce strojev in strojnike. Zelo pomembni so tudi geodetski tehniki in operaterji. Ti delajo in merijo predvsem na terenu. Seveda bi se delo ustavilo, če ne bi za to skrbeli delovodje. In na koncu najbolj izobraženi gradbeniki: inženirji gradbeništva, arhitekture in geodezije.

H gradbeništvo spada torej tudi arhitektura. To je posebna vrsta umetnosti, ki se je v različnih obdobjih, npr. v romantiki, baroku, renesansi..., različno razvijala. Moderna arhitektura se je začela razvijati skupaj z industrijsko revolucijo. Naš veliki arhitekt je bil Jože Plečnik, ki je ustvaril veliko umetnin doma in v svetu. Žal ga mi Slovenci, ki se imamo za njegove državljanke, dolgo nismo poznali ali pa ga poznati nismo hoteli. Sele ko so v tujini pripravili njegovo razstavo, smo se tudi mi prebudili in spoznali tega velikega moža iz naših vrst.

Mislím, da je poklic gradbenika lep in privlačen tudi za ženske. Mene namreč zelo zanimajo svetovne zgradbe, ki so bile zgrajene v bližnji preteklosti, ter tiste, ki so jih arheologi izkopali. Želim, da bi narodi bolj spoštovali svoje arhitekto, katerih dela lahko občudujemo tudi bodoči rodovi, in tako pokazali svojo stopnjo kulturne razvitosti.

URŠKA ORAŽEM 8. a
OSNOVNA ŠOLA
JANKO KERSNIK
BRDO PRI LUKOVICI

Knjižne novosti v knjižnici

JANUAR

— Organiziranje del investicij ter vodenje investitorskega in izvajalskega inženiringa. Radenci, 1986 K.1.

— Organiziranje del investicij ter vodenje investitorskega in izvajalskega inženiringa. Radenci, 1986. K. 2.

— Organiziranje del investicij ter vodenje investitorskega in izvajalskega inženiringa. Radenci, 1986. K.3.

— Odločbe in mnenja ustavnega sodišča Jugoslavije 1985. Beograd, 1986.

— Hočevar: Ergonomija. Kranj, 1986.

— Miladinović: Beton osobine i tehnologija. 2. dop. izd. Beograd, 1986.

— Jamsa: The C Library. Berkeley, Osborne, 1985.

— Murray: Using the Microsoft Business BASIC Computer on the IBM PC. New York, 1986.

FEBRUAR

— Goldštajn: Ugovor sa stranin privatnim investicijama u Jugoslaviji. Zagreb, 1986.

— Varstvo pri delu v gradbeništvo. Ljubljana, 1983.

— Priročnik za študij dela in časa. Ljubljana, 1987.

— Novak: Letni dopust. Ljubljana, 1983.

— Katter: Getting the Most out of Your Epson Printer. New York, 1986.

— Wood: Using Turbo Pascal. Berkeley, Osborne, 1986.

— Schildt: C Made Easy. Berkeley, Osborne, 1985.

— Carrol: Programming with Turbo Pascal. New York, 1985.

— Hancock: The C Primer. New York, 1986.

— McIntyre, Granoff, Bishop: Framework TM Made Easier. New Jersey, 1985.

— Baras: Guide to Using Lotus TM 1-2-3. Berkeley, Osborne, 1984.

— Jump: Programmer's Guide to MS DOS for the IBM PC. New York, 1984.

— Wiederhold: Database Design. Bogota, Guatemala, 1983.

— Flast: 54 Super Calc Models: Finance-Statistics-Mathematics. Berkeley, Osborne, 1984.

— Banks: IBM PC Applications for the Industrial Engineer and Manager.

— Jones & Harrow: Problem Solving Using Turbo Pascal. New Jersey, 1986.

— Sarch: Data Network Design Strategies. New York, 1983.

MAREC

— Martić: Matematičke metode za ekonomske analize I. Zagreb, 1987.

— Ekologija, energija, varčevanje. Ljubljana, 1987.

— Messen Regeln Automatisieren. Wien, Haarlem, 1986.

— Rutar: Sodelovati in zmagati. Ljubljana, 1986.

APRIL

— Zabel: Uvod v gospodarsko pogodbeno pravo. Ljubljana, 1987.

— Newmark & Rosenbluth: Osnovi zemljotresnog inženjstva. Beograd, 1987.

PRIPRAVILA:
META DRAGMAN

živa kronika

TOZD Gradbeni sektor Novo mesto

V delovno razmerje so sprejeti:

1. Beganović Meho — tesar
2. Grošić Adem — delavec
3. Horozović Ibrahim — tesar
4. Marinković Slavoljub — zidar
5. Mehanović Ibrahim — zidar
6. Šukur Slobodan — tesar
7. Šabić Salih — delavec
8. Tursić Azem — tesar
9. Vuković Šekib — tesar

Delovno razmerje so prekinili:

1. Vevoda Stanko — zidar
2. Merlin Anton — na DSSS
3. Pejić Avgustin — delavec

Upokojili so se:

1. Kocjan Anton — zidar
2. Gašperič Francka — snažilka
3. Zoran Jože — gradb. delovodja
4. Piletič Karel — tesar

V JLA so odšli:

1. Hodžić Safet — zidar
2. Porčić Esad — delavec
3. Plavac Milan — zidar

Kot pripravnik je nastopil delo: Kocjan Jože, dipl. gr. ing.

TOZD MKI

Kot pripravnik je nastopil delo:

1. Vrhovšek Robert — monter OG naprav

Iz JLA so se vrnili:

1. Tepič Nedeljko — ključavničar
2. Tomažič Boštjan — priučeni elektroinstalater
3. Kokalovič Marko — strojnik TGM

4. Gorenc Zvonko — ključavničar

5. Muhič Darko — ključavničar

6. Jeke Branimir — pralec avtomobilov

Delovno razmerje so sklenili:

1. Butala Renata — upravni tehnik

2. Simonišek Damjan — elektrotehnik

3. Ljubanovič Josip — obratovni električar

4. Dronjak Želimir — dipl. ing. elektrotehnik

Delovno razmerje so prekinili:

1. Kocjan Janez — voznik

2. Tolar Branko — strojni tehnik

3. Anderlič Marjan — avtomehanik

4. Kočevar Tomaž — gradbeni tehnik

5. Mlakar Roman — strojnik TGM

6. Plavan Peter — avtoklepar

TOZD Metlika

Prijave in odjave v aprilu 1987

Delovno razmerje so sklenili naslednji delavci:

1. Hajder Mihret pleskar KV II 6. 4. 1987
2. Pekmič Fikret pleskar KV II 9. 4. 1987
3. Mujić Bego pleskar KV II 15. 4. 1987

Delovno razmerje je prenehalo naslednjim:

1. Mahovac Asim pleskar VK II 28. 2. 1987
2. Ilić Uroš pleskar KV I 31. 3. 1987
3. Janjac Marijan pleskar VK II 4. 4. 1987

PIONIR

Pionir je glasilo kolektiva GIP PIONIR Novo mesto. Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3500 izvodov. Odgovorna urednica: Katjuša Borsan, namestnik Danila Jenko TOZD LO, člani uredniškega odbora: Štefka Šega (Gradbena operativna Novo mesto), Vera Hiti (Gradbena operativna Ljubljana), Ida Slapšak (Gradbena operativna Krško), Branko Lavrenčič (Togrel), Boško Živkovič (Gradbena operativna Zagreb), Drago Popovič (gradbena operativna Metlika), Smilja Kos (Keramika in zaključna dela), Fanika Krivec (Projektivni biro), Marija Jurekič (Mehanicarja, kovinarstvo, instalacije), Roman Tomšič (Interna banka) Polona Mlinar (Skupne službe).

Naslov uredništva: PIONIR, glasilo kolektiva GIP Pionir, 68000 Novo mesto, Kettejev drevored 37.

Lektoriranje, tehnična ureditev, stavek, montaža in filmi: DIC Novo mesto. Tisk v Tiskarni Novo mesto.

GIP »PIONIR« / TOZD Lesni obrat / 68000 Novo mesto / Kettejev drevored 37 / Tel. (068) 21-826, 25-189, 22-849 / Telex: 35862

Harmonika vrata PIONIR tip »STANDARD«

So masivna, izdelana iz dvorednega sklopa lamel, spojenega med seboj preko osnovne nosilne konstrukcije, izdelane iz masivnega lesa.

Tehnični opis

izvedba:

- enokrilna
- dvokrilna (simetrična ali asimetrična)
- odpiranje v dve smeri
- z nadsvetlobo za steklo (brez stakla) ali s punilom

Dimenzije:

enokrilna:

širina od 100 – 1200 cm
višina do 600 cm

dvokrilna:

širina od 240 – 2500 cm
višina do 600 cm

Finalna obdelava:

- furnir naravni
- furnir lužen po vzorcu
- lakirano z mat prozornim lakom
- ultrapas, konal
- umetno usnje

Delovanje:

Vrata so spodaj oležajena s krogličnimi ležaji in drsijo po vodilu, vgrajenim v tlaku, ki tudi nosi vrata. Zgornji kotalni PVC ležaji drsijo v smernem vodilu. Spodnje vodilo je izdelano v več izvedbah (glej skico)

Vgrajevanje:

Vrata se vgrajujejo, ko so vsa finalna obrtniška dela zaključena, predvsem pa mora biti v tlaku vgrajeno spodnje vodilo (dobavi izvajalec). Vgraditev vodila izvrši naročnik ali po dogovoru izvajalec (samo v gotov tlak), prav tako izvrši končno montažo naročnik ali po dogovoru izvajalec.

Tehnični podatki:

teža: 18–20 kg/m²
zvočna izolacija: dušenje zvoka 51 % (DIN 1318) pri frekvenci 2048 Hz
toplotna izolacija: enaka sobnim vratnim krilom
okovje: nerjaveče galvansko cinkano, eluksirano
spojni material: umetno usnje (armirano), preizkušeno na 360000 pregibov.

Masivna su, izrađena iz dvorednog sklopa lamela, međusobno spojenog preko osnovne nosivne konstrukcije, izrađene iz masivnog drveta.

Tehnički opis:

izvedba:

- jednokrilna
- dvokrilna (simetrična ili asimetrična)
- otvaranje u oba smjera
- s nadsvijetlom za staklo (bez stakla) ili s punilom

Dimenzije:

jednokrilna:

širina od 100 – 1200 cm
visina do 600 cm

dvokrilna:

širina od 240 – 2500 cm
visina do 600 cm

Finalna obrada:

furnir prirodni
furnir lužen prema uzorku
lakirano s mat prozornim lakom
ultrapas, konal
umjetna koža

Po narudžbi, površine obrađujemo svim vrstama lakova i drugih materijala za prekrivanje.

Djelovanje:

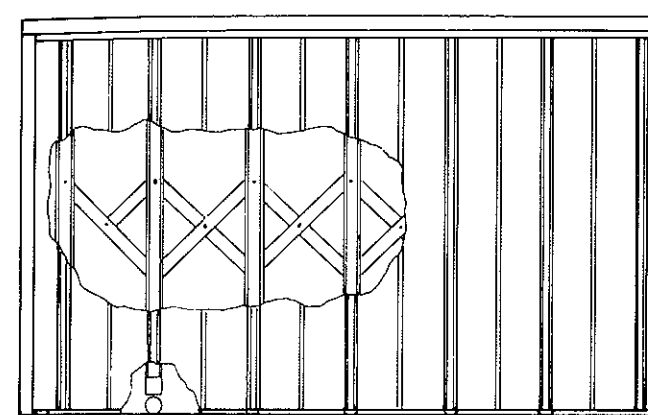
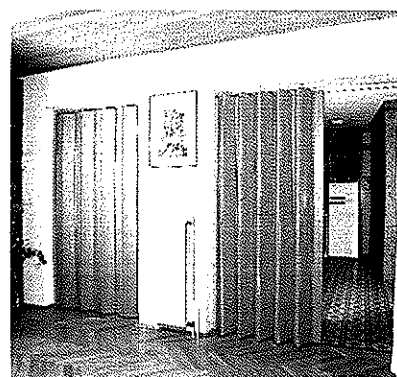
Vrata su s donje strane opremljena s kliznim ležajevima i klize po vodilu ugrađenom u pod, koji nosi vrata. Gornji kotrljajni PVC ležajevi klize u smjernom vodilu. Donje vodilo je izrađeno u više izvedbigledaj skicu).

Ugrađivanje:

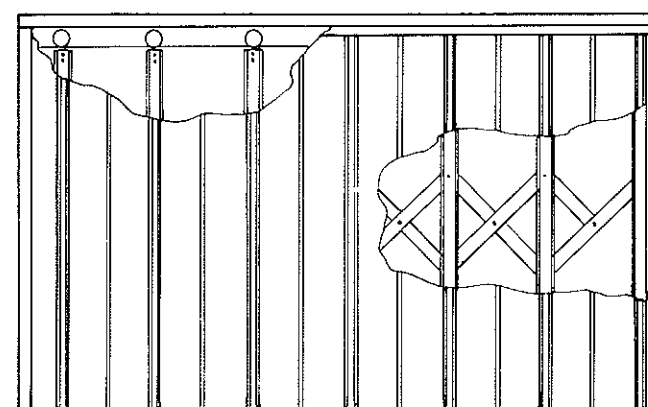
Vrata se ugrađuju, kad su već svi obrtnički radovi završeni, prije svega, pa mora biti u podu već ugrađeno donje vodilo (dobavlja ga izvodilac). Ugrađivanje vodila izvede sam naručilac ili prema dogovoru, izvodilac (samo u gotov pod), isto tako izvrši konačnu montažu naručilac ili prema dogovoru, izvodilac.

Tehnički podaci:

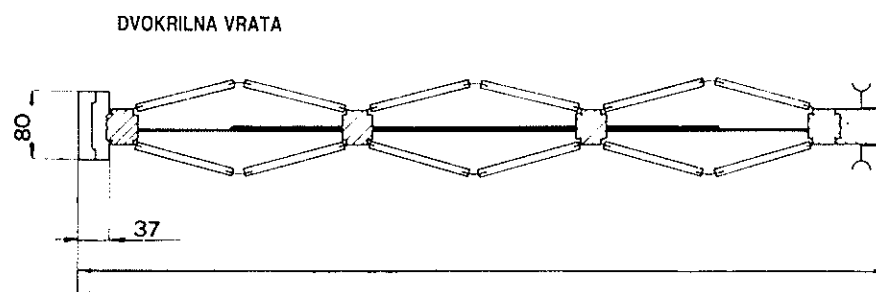
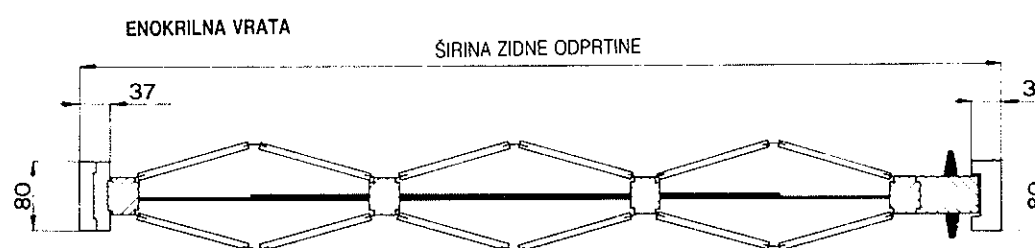
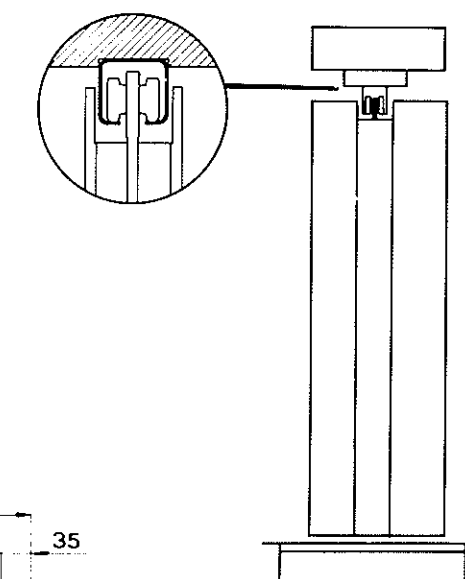
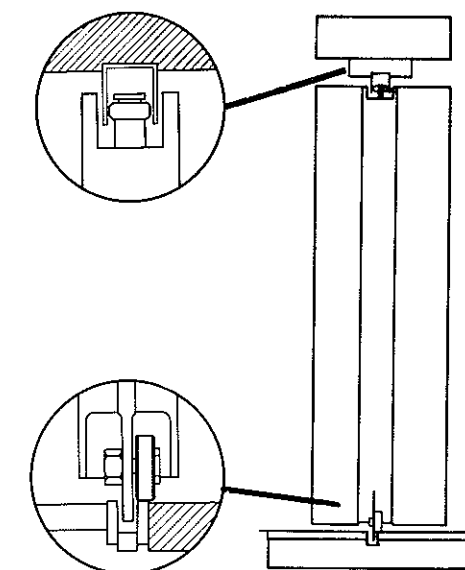
težina: 18 – 20 kg/m²
zvučna izolacija: prigušivanje zvuka 51 % (DIN 1318) kod frekvencije 2048
toplotna izolacija: kao kod sobnih vratnih krila
okovi: nerđajući, galvanski, cinkani, aluksirani
spojni materijal: umjetna koža (armirana), preispitana kod 360000 pregiba.

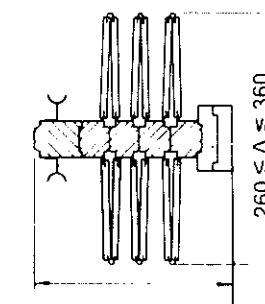
STANDARD

LAMEL

ŠIRINA ZIDNE ODPRTINE

260 ≤ Δ ≤ 360

Harmonika vrata PIONIR tip »LAMEL«

To so vrata z enako namembnostjo, enakih izvedb in v enakih obdelavah kot vrata tip STANDARD.

Razlika je v dimenzijah in vodenju vrat.

Prvenstveno so namenjena za pregrajevanje prostorov, kjer ni možna vgradnja spodnjega smernega vodila.

Dimenzije:

enokrilna:

širina od 100 – 250 cm

višina do 270 cm

dvokrilna:

širina od 240 – 500 cm

višina do 270 cm

Delovanje:

Vrata so oležajena s krogličnimi ležaji zgoraj in drsijo po nosilnem, na podboj pričvrščenem vodilu.

To su vrata jednake namjene, jednakih izvedbi i obrade kao vrata tip STANDARD.

Razlika je u dimenzijama i vodenju vrata.

Dimenzije:

jednokrilna:

širina od 100 – 250 cm

visina do 270 cm

dvokrilna:

širina od 240 – 500 cm

visina do 270 cm

Djelovanje:

Vrata su s gornje strane opremljena s kotrljajućim ležajevima i klize po nosivom na podboj pričvršćenom vodilu.

Moguća je i izvedba s donjim smjernim vodilom.

Preklopna vrata PIONIR tip »PIOMET«, »PIOMET – B«

Vrata so izdelana iz enorednega sklopa lamel, ki je samonosilne konstrukcije in med seboj spojen z masivnimi furniranimi letvicami. Namenjena so za pregrajevanje odprtih v notranjih prostorih, kot tudi zamenjava za standardna enokrilna vrata.

Vrata PIOMET so zaradi ožjih lamel primernejše za pregrajevanje manjših odprtih, vrata PIOMET – B imajo širše lamele in so primernejše za odprtine večjih dimenzij.

Tehnični opis

Izvedba:

- enokrilna
- dvokrilna (simetrična ali asimetrična)
- z nadsvetlobo za steklo (brez stakla) ali s punilom

Dimenzije:

enokrilna vrata:

širina od 71 – 200 cm
višina do 260 cm

dvokrilna vrata:

širina od 140 – 400 cm
višina do 260 cm

enokrilna vrata

tipskih dimenzij: PIOMET:

širina: 71 cm, 81 cm, 91 cm, 101 cm
višina: od 198 cm

Finalna obdelava:

– tipska:

- furnir hrast
- furnir mahagoni,
- lakirano z mat prozornim lakom
- izventipska vrata:
- furnir vseh vrst v naravni barvi
- furnir lužen po vzorcu
- lakirano z mat prozornim lakom

Delovanje:

Vrata so vodena zgoraj v vodilu preko nosilnih PVC ležajev. Spodaj prosto visijo, možna pa je tudi izvedba s spodnjim smernim vodilom.

Vgrajevanje:

Vrata se vgrajuje v odprtino, ko so vsa finalna obrtniška dela zaključena.

Vrata su izrađena iz jednorednog sklopa lamela, koji je samonosivna konstrukcija, međusobno spojena s masivnim furnirovim letvicama. Namijenjena su za pregrađivanje otvora u unutrašnjim prostorima, kao i za zamjenu za standardna jednokrilna vrata.

Vrata PIOMET su zbog užih lamela prikladnija za pregrađivanje manjih otvora, vrata PIOMET – B imaju šire lamele i primjenjena su za otvore većih dimenzija.

Tehnički opis

Izvedba:

- jednokrilna
- dvokrilna (simetrična ili asimetrična)
- s nadsvetlom za staklo (bez stakla) ili s punilom

Dimenzije:

jednokrilna vrata:

širina od 71 – 200 cm
visina do 260 cm

dvokrilna vrata:

širina od 140 – 400 cm
visina do 260 cm

jednokrilna vrata

tipskih dimenzija: PIOMET:

širina: 71 cm, 81 cm, 91 cm, 101 cm
visina: od 198 cm

Finalna obrada:

– tipska:

- furnir hrast
- furnir mahagonij
- lakirano s mat prozornim lakom

– izvantipska vrata:

- furnir svih vrsta u prirodnoj boji,
- furnir lužen prema uzorku
- lakiran s mat prozornim lakom

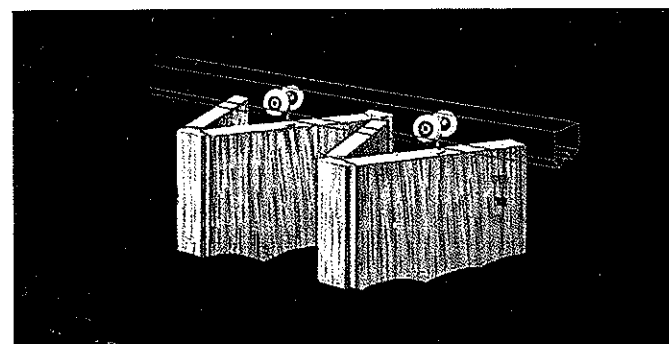
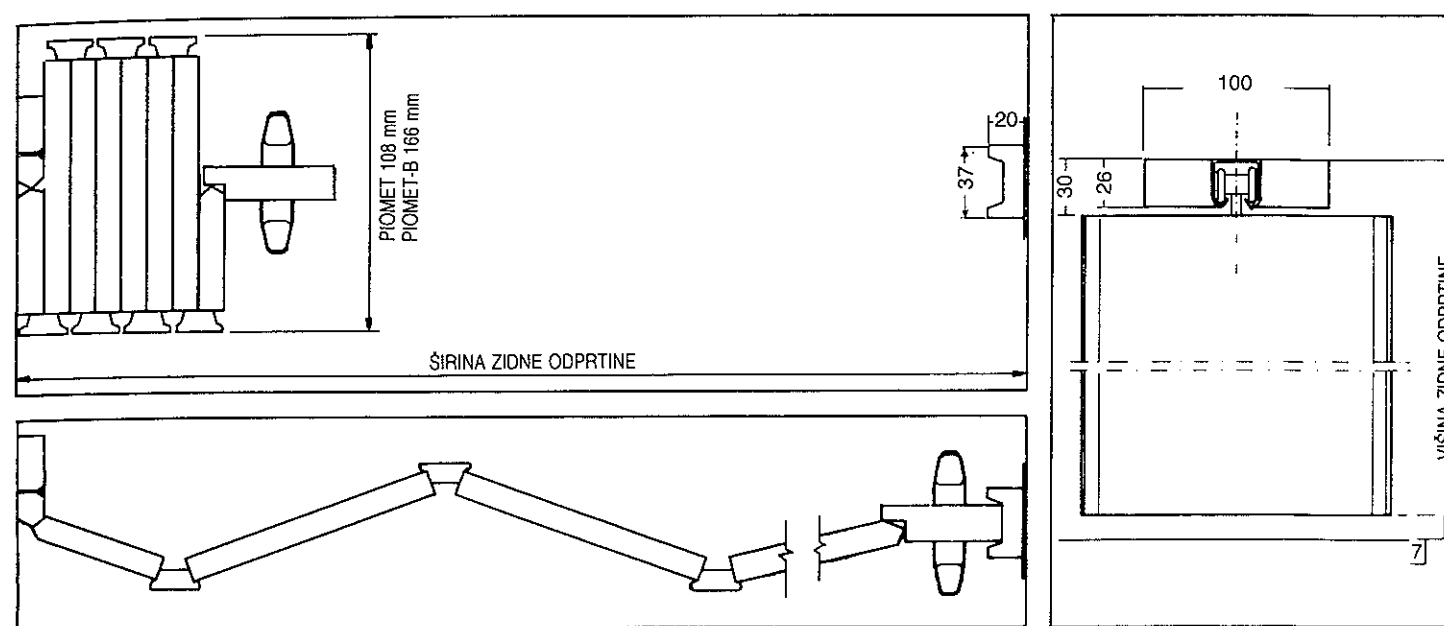
Djelovanje:

S gornje strane vrata su vodena vodilom preko PVC ležajeva.

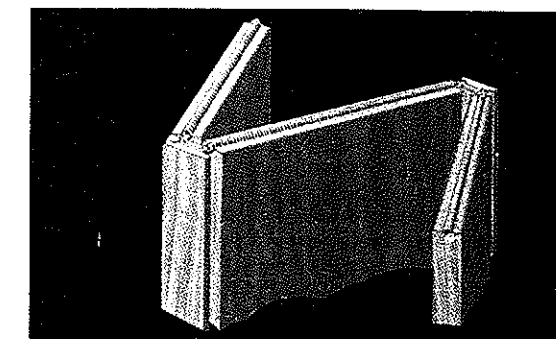
Dolje slobodno vise, također je moguća izrada s donjim smjernim vodilom.

Ugrađivanje:

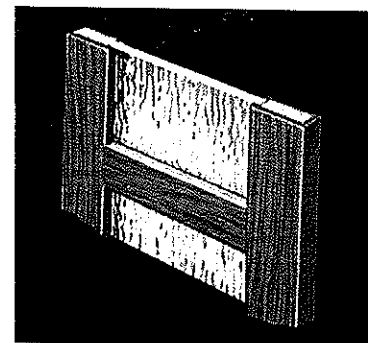
Vrata se ugrađuju u otvor, kad su već svi obrtniški radovi završeni.

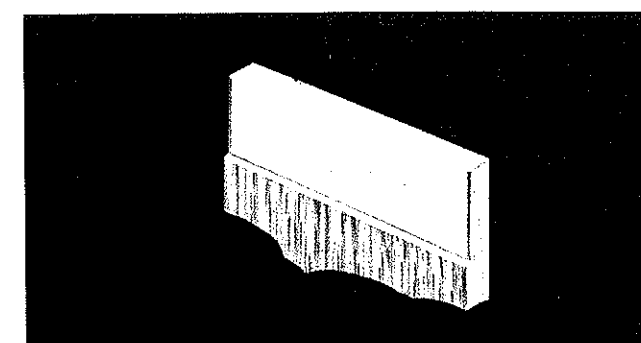
VODENJE PREKLOPNIH VRAT

LAMELNI SKLOP

LAMELA PIOGLAS (14 mm x 146 mm)

LAMELA PIOMET (9 mm x 92 mm)
PIOMET-B (14 mm x 146 mm)

Preklopna vrata PIONIR tip »PIOPLAN«

Vrata so izdelana iz enorednega samonosilnega sklopa lamel. Namenjena so predvsem za vgrajevanje v odprtine manjših dimenzij in kot notranja vrata namesto standardnih enokrilnih vrat. Posebnost vrat je enoviti pregibni spojni PVC profil, ki vizuelno ne odstopa od barv površinsko obdelanih vrat, omogočajo enostavno vgraditev ter vsestransko funkcionalnost. Z dokupom lamel omogoča kasnejšo eventualno razširitev vrat, kot tudi sestavo vrat, ki jo opravi kupec po sistemu »NAREDI SAM«.

Tehnični opis

izvedba:

- enokrilna
- dvokrilna (simetrična ali asimetrična)
- z nadsvetlobo za steklo (brez stekla) ali polnilom

Dimenzije:

enokrilna tipska:

širina 71 cm, 81 cm, 91 cm, 101 cm
višina 198 cm

enokrilna izventipska:

širina od 71 – 200 cm
višina do 260 cm

dvokrilna izventipska:

širina od 140 – 400 cm
višina do 260 cm

Finalna obdelava:

tipska

- furnir hrast
- furnir hrast lužen
- furnir mahagoni
- lakirano z mat prozornim lakom
- PVC folija hrast, bor, mahagoni, slonova kost

izventipska

- furnir
- furnir lužen po vzorcu
- lakirano z mat prozornim lakom
- umetno usnje
- PVC folija hrast, bor, mahagoni, slonova kost

Po naročilu površine obdelamo v vseh vrstah lakov in z drugimi vrstami prekrivnih materialov.

Delovanje

Vrata so vodena zgoraj s PVC kotalnimi težaji v nosilnem vodilu. Vodena so lahko tudi spodaj z vgradnjo spodnjega smernega vodila.

Vgrajevanje

Vgrajevanje je preprosto in se izvede samo z najosnovnejšim orodjem. Tipska vrata se vgrajuje v obstoječe podboje, izven tipska vrata pa imajo dodatni okvir. Vgrajevanje opravi naročnik sam ali izvajalec.

Vrata su izradena iz jednorednog, samonosivog sklopa lamela. Namijenjena su, prije svega, za ugrađivanje u otvore manjih dimenzija i kao unutarnja vrata umjesto standardnih jednokrilnih. Njihova posebnost je istovrsni spojni PVC profil, koji vizuelno ne odstupa od boje površinsko obradenih vrata, a omogućuje jednostavno ugrađivanje i svestranu funkcionalnost. S dokupljivanjem lamela, vrata se mogu eventualno kasnije i raširiti, to i njihovo sastavljanje može izvesti sam kupac po sistemu »URADI SAM«.

Tehnički opis

izvedba:

- jednokrilna
- dvokrilna (simetrična ili asimetrična)
- s nadsvetlom za staklo (bez stakla) ili punila

Dimenzije:

jednokrilna tipska:

širina 71 cm, 81 cm, 91 cm, 101 cm
visina 198 cm

jednokrilna izventipska:

širina od 71 – 200 cm
visina do 260 cm

dvokrilna izventipska:

širina od 140 – 400 cm
visina do 260 cm

Finalna obrada:

tipska:

- furnir hrast
- lužen furnir hrast
- furnir mahagonij
- lakirano s mat prozornim lakom
- umjetna koža
- PVC folija hrast, bor, mahagonij, slonova kost

izventipska:

- furnir
- furnir lužen prema uzorku
- lakiran s mat prozornim lakom
- umjetna koža
- PVC folija hrast, bor, mahagonij, slonova kost

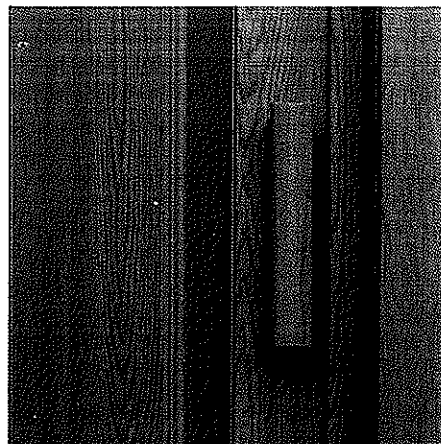
Po narudžbi, površine obrađujemo sa svim vrstama lakova i s drugim vrstama materijala za prekrivanje.

Djelovanje

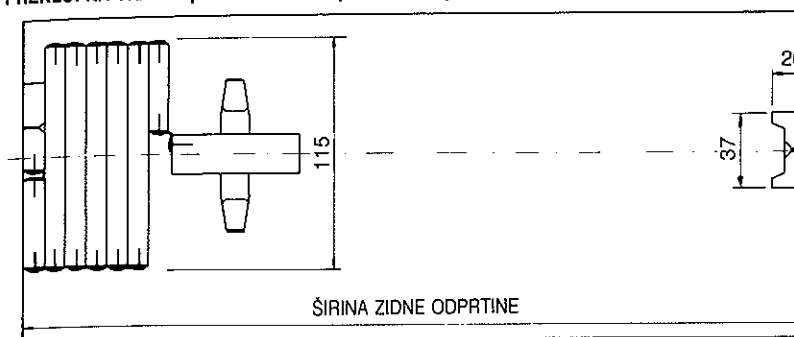
Vrata su vodena odozgo s PVC kliznim ležajevima po nosivom vodilu. Mogu biti vodena i s donje strane pomoću ugrađenog donjeg usmjerenog vodila.

Ugrađivanje

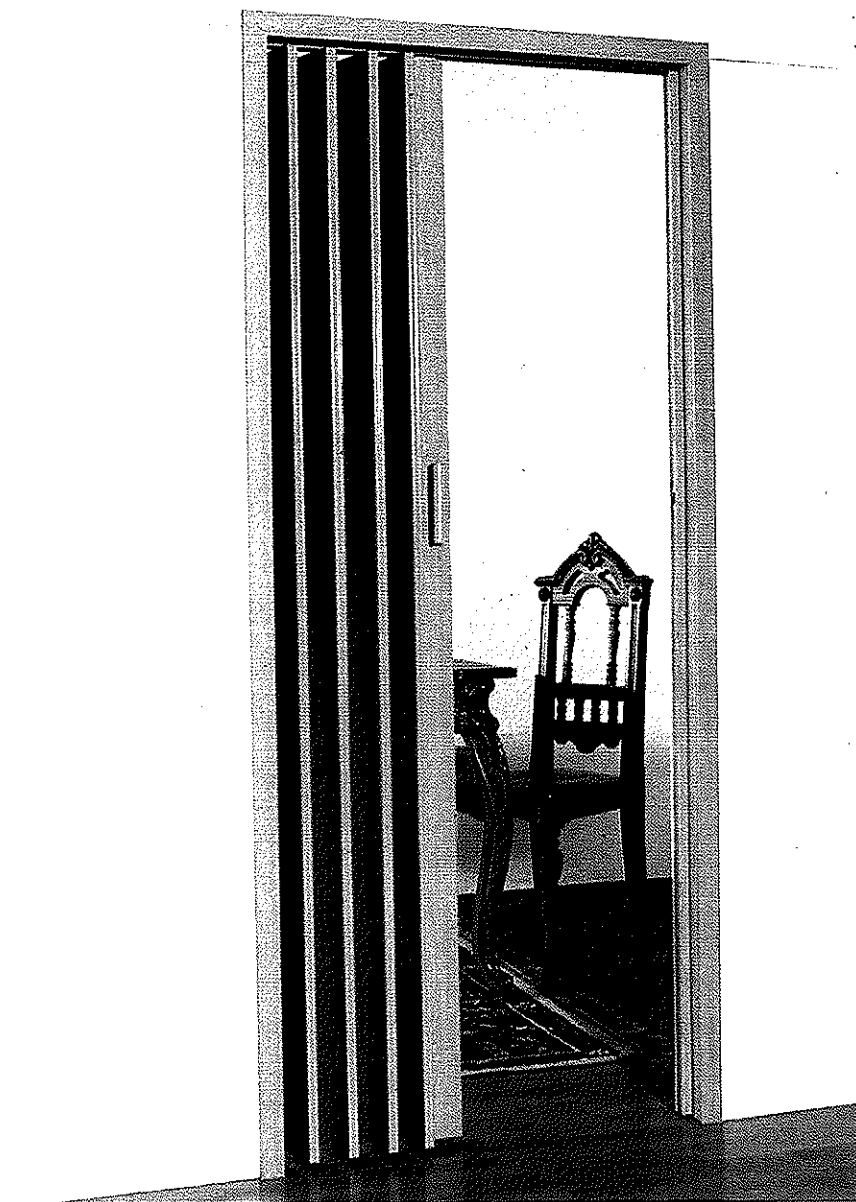
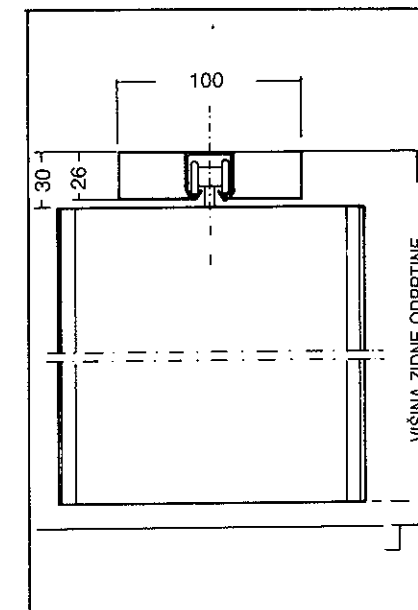
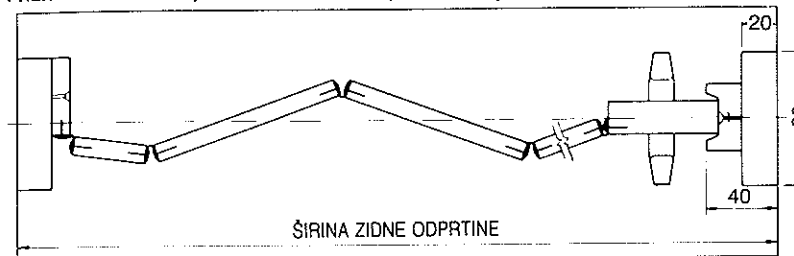
Ugrađivanje je jednostavno i može se izvesti i s najjednostavnijim oruđem. Tipska vrata se ugrađuju u postojeće podboje, izventipska vrata imaju dodatni okvir. Ugrađivanje izvodi sam naručilac ili izvodilac.

PREKLOPNA VRATA tip »PIOPLAN« – tipske dimenzije

PREKLOPNA VRATA tip »PIOPLAN« – izven tipske dimenzije

Preklopna vrata PIONIR tip »PIOSTIL«

Vrata so izdelana iz enorednega sklopa lamel, ki je samonosilen in med seboj spojen s sestavljenim PVC spojnim profilom. Prvenstveno so namenjena odprtina manjših dimenzij in kot notranja vrata namesto standardnih enokrilnih vrat.

Tehnični opis

izvedba:

- enokrilna
- dvokrilna (simetrična ali asimetrična)
- z nadsvetlobo za steklo (brez stakla) ali s polnilom

Dimenzije:

enokrilna tipska:

širina 71 cm, 81 cm, 91 cm, 101 cm
višina 198 cm

enokrilna izventipska:

širina od 61 – 200 cm
višina do 260 cm

dvokrilna

širina od 160 – 400 cm
višina do 260 cm

Finalna obdelava:

tipska:

furnir hrast
furnir hrast lužen
furnir mahagoni
lakirano z mat prozornim lakom

izventipska vrata:

furnir
furnir lužen po vzorcu
lakirano z mat prozornim lakom
ultrapas
umetno usnje

Po naročilu površine obdelamo v vseh vrstah lakov in z drugimi vrstami prekrivnih materialov.

Delovanje:

Vrata so vodena zgoraj s PVC kotalnimi ležaji v nosilnem vodilu, ki je pričvrščen na podboj. Spodnje smerno vodilo se dobavlja samo pri izventipskih dimenzijah vrat, pri tipskih pa samo po naročilu naročnika.

Vgrajevanje:

Opravi ga naročnik sam ali izvajalec. Posebnost tipskih vrat je v tem, da se lahko vgradijo v že obstoječi podboj klasičnih enokrilnih vrat.

Vrata su izrađena iz jednorodnog sklopa lamela, koji je samonosivan i međusobno spojen sa sastavljenim PVC spojnim profilom. Prvenstveno su namijenjena otvorima manjih dimenzija i kao unutarnja vrata umjesto standardnih jednokrilnih vrata.

Tehnički opis

izvedba:

- jednokrilna
- dvokrilna (simetrična ili asimetrična)
- s nadsvetlom za staklo (bez stakla) ili s punilom

Dimenzije:

jednokrilna tipska:

širina 71 cm, 81 cm, 91 cm, 101 cm
višina 198 cm

jednokrilna izventipska:

širina od 61 – 200 cm
višina do 260 cm

dvokrilna:

širina od 160 – 400 cm
višina do 260 cm

Finalna obrada:

- tipska:
- furnir hrast
- lužen furnir hrast
- furnir mahagonij
- lakirano s mat prozornim lakom
- ultrapaspas
- umjetna koža

Po narudžbi, površine obrađujemo i svim ostalim vrstama lakova i s drugim vrstama materijala za prekrivanje.

Djelovanje:

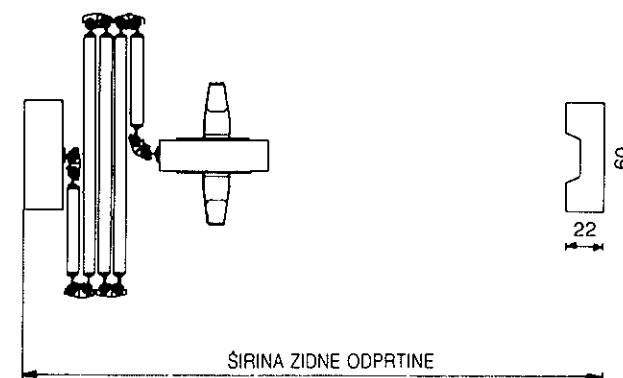
S gornje strane vrata su vodena s PVC kliznim ležajevima u nosivnom vodilu, koje je pričvršćeno na podboj. Donje usmjereno vodilo dobavlja se samo kod izventipskih dimenzija vrata, kod tipskih samo po narudžbi naručioca.

Ugrađivanje:

Izvodi ga sam naručilac ili izvodilac. Posebnost tipskih vrata je u tome, da se mogu lako ugraditi u već postojeći podboj klasičnih jednokrilnih vrata.

PREKLOPNA VRATA tip »PIOSTIL« – tipske dimenzije

PREKLOPNA VRATA tip »PIOSTIL« – izven tipske dimenzije

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE

PIONIR

Novo mesto, Kettejev drevored 37,
tel. 068/21-826, p.p. 89 / telex 35710 yu pionir

TOZD Lesni obrat

Kettejev drevored 37
tel. (068) 21-826, 25-189, 22-849
telex: 35862
Jugoslavija

GIP »PIONIR«

TEHNIČNA KOMERCIALA IN INŽENIRING

Kettejev drevored 37
68000 Novo mesto
tel. (068) 21-826

KOMERCIALNA PREDSTAVNIŠTVA:

Ljubljana, Dvoržakova 5, Tel. (061) 321-347
Zagreb, Trpimirova 25, Tel. (041) 410-523
Rijeka, Emilija Randića 2, Tel. (051) 37-322
Sarajevo, Investgradnja Sarajevo, Jovana Cvijića 21,
Tel. (071) 521-054
Novo mesto, Kettejev drevored 37,
Tel. (068) 23-686, 21-826
Beograd, Novi Beograd, II. Bulevar, blok 19a, br. 17,
Tel. (011) 138-742

Leto XXI
20. avgust 1987
Številka 7-8/200-201

PIONIR

glasilo kolektiva gip pionir novo mesto

Kako smo poslovali v prvem polletju

1. UVOD

Eden od ciljev letošnjega gospodarjenja, morda najvažnejši, je okrepljen materialni položaj gospodarstva in njegov povečan delež v razporejenem dohodku. Pri tem, ko naj bi se deleži skupne, splošne in osebne porabe zmanjšali, bi se torej moral delež akumulacije povečati. Toda tak cilj je bil gospodarstvu zastavljen že lani, pa mu nismo prišli niti blizu. Ker se je v tem pogledu tudi letošnje leto slabo začelo, so bili sprejeti intervencijski zakoni. Rezultati gospodarjenja prvega trimesečja, verjetno pa tudi drugega so takšni, da lahko ugotovimo, da je akumulacija zaradi nezadržno naraščajoče inflacije, skupne in splošne porabe ter izgub iz leta v leto revnejša, čeprav smo pričakovali, da bo nov obračunski sistem, katerega smo začeli uporabljati z januarjem letošnjega leta, zagotovil boljšo reproduktivno sposobnost gospodarstva. V novem zakonu je dan poseben poudarek revalorizaciji osnovnih in obratnih sredstev, revalorizaciji proizvodnih stroškov, amortizaciji družbenih sredstev ter izkazovanju obresti. Vse našete spremembe smo vnesli tudi v rebalans plana za leto 1987, to pomeni da je revalorizacija od porabe materiala in prodaje proizvodov zajeta v celoti, obresti pa se izkazujejo v stroških le v višini realnih obresti, v celotnem prihodu pa so upoštevane tudi le realne obresti.

Spremembe v obračunskem sistemu imajo nekatere negativne pa tudi nekatere pozitivne vplive na dosežene poslovne rezultate. Medtem ko dodatna revalorizacija amortizacije in porabljenih materialnih stroškov ter prodanih proizvodov povečujeta stroške poslovanja oziroma zmanjšujeta dohodek, pa lahko stroškovne revalorizacijske obresti, ki se po novem ne obravnavajo več kot strošek, bistveno povečajo dohodek, zlasti pri tistih OZD in skupnostih, ki imajo nizko stopnjo

samofinanciranja in velik delež najetih kreditov.

Kako so spremenjeni zakonski predpisi vplivali na gospodarjenje v našem delovnem okolju oziroma kako smo tudi sicer uspeli obvladati težke pogoje za gospodarjenje, bodo najbolj nazorno pokazale številke, ki jih podajamo v nadaljevanju.

2. Ocena doseženih poslovnih rezultatov

V polletnem obdobju smo v GIP Pionir ustvarili ob 2% rasti zaposlenosti 43,2 milijarde din bruto realizacije, kar je 128% več kot v enakem obdobju preteklega leta. Letni proizvodni plan je realiziran s 45,1%, pri čemer je potrebno opozoriti, da večina TOZD dosega komaj okoli 40% letno planirane realizacije, kar vzbuja bojazan, da proizvodni plani v nekaterih TOZD ob koncu leta ne bodo doseženi. Najbolj kritično zaostajata pri realizaciji planskih nalog TOZD GS Zagreb (35,2% doseganje plana) ter TOZD Togrč (33% doseganje plana). Trenutno sta v tem pogledu najuspešnejši TOZD GS Novo mesto, ki je realizirala že 50,7% letnega plana, ter TOZD GS Ljubljana z 49,2%.

Celotni prihodek delovne organizacije znaša 36,8 milijarde din in dosega 40% letno planiranega po rebalansu.

Absolutne primerjave elementov celotnega prihodka in dohodka z enakim obdobjem preteklega leta zaradi sprememb v obračunskem sistemu niso realne, zato jih ne podajamo.

Dohodek je dosežen v višini 11,2 milijarde in dosega 38,5% planiranega. Struktura dohodka ni najugodnejša, saj zaostaja za planirano. Nadplanski obseg so dosegle obveznosti iz dohodka, kar slabi čisti dohodek. Ta predstavlja 69,5% (lani 72,1%) in ne dosega planiranega deleža. Osebnih dohodkov predstavlja v dohodku 58,4% (lani 59,4%) in so prav tako pod planiranimi, manjši od plani-

Podelitev prvomajske plakete

Osnovna organizacija saveza sindikata OOUR Gradjeviskog sektora, u sastavu GIP Pionir — Novo mesto

Osnovna organizacija saveza sindikata Gradjeviskog sektora, jedne od 14 osnovnih organizacija u druzenog rada Gradjeviskog sektora, ima veoma značajnu ulogu u razvoju samoupravnih socijalističkih odnosa, rastu proizvodnje i produktivnosti rada, a pre svega unapredjivanju standarda i podizanju obrazovnog nivoa radnika ne samo spovstvenog kolektiva već i čitavog preduzeća. Rezultati njenog rada, a preko nje i uopšte sindikalnog rada u preduzeću Pionir, zapaženi su i izvan radne organizacije. Osnovna organizacija saveza sindikata Gradjeviskog sektora vrši pozitivan uticaj na ostale sindikalne organizacije u svojoj radnoj organizaciji i organizacijama udruženog rada u opštini Novo mesto. Njen se uticaj oseća i u republičkom odboru sindikata radnika gradjevinarstva Slovenije. Ova sindikalna organizacija aktivno se uključuje u rad republičkog odbora i opštinskog veća saveza sindikata. Osnovna organizacija saveza sindikata Gradjeviskog sektora mnogo je učinila da se stvore bolji uslovi života i rada radnika iz ovog kolektiva koji rade na gradilištima u inostranstvu, a naročito se to odnosi na radnike koji izvođe radove u Poljskoj, Libiji i SR Nemačkoj.